

Voorlopig ontwerpbegrotingsplan van België

2021

Projet de plan budgétaire provisoire de la Belgique

2021

15/10/2020

1. Inleiding	1. Introduction
2. Macro-economische prognoses	2. Perspectives macroéconomiques
2.1 De internationale omgeving	2.1 Le contexte international
2.2 De ramingen van de macro-economische parameters voor België	2.2 Les estimations des paramètres macroéconomiques pour la Belgique
2.2.1 Groei	2.2.1 Croissance
2.2.2 Prijsontwikkelingen	2.2.2 Évolution des prix
2.2.3 Arbeidsmarkt	2.2.3 Marché du travail
3. Begrotingssaldi bij ongewijzigd beleid	3. Soldes budgétaires à politique inchangée
3.1 Schuldgraad bij ongewijzigd beleid	3.1 Taux d'endettement à politique inchangée
4. Projecties van inkomsten en uitgaven bij ongewijzigd beleid	4. Projections de dépenses et de recettes dans un scénario à politique inchangée
5. Contingent liabilities	5. Contingent liabilities
6. Covid-19-maatregelen	6. Mesures Covid-19
7. Mogelijke verbanden tussen het ontwerpbegrotingsplan en de strategie voor groei en werkgelegenheid en de landenspecifieke vastgestelde streefdoelen	7. Liens possibles entre le projet de plan budgétaire et les objectifs fixés par la stratégie de l'union pour la croissance et l'emploi dans les recommandations par pays
Bijlage 1: Uitgavenbenchmark	Annexe 1: Critère des dépenses

1. Inleiding

Overeenkomstig artikel 6 van Verordening (EU) 473/2013 presenteert België hierbij een voorlopig ontwerpbegrotingsplan voor 2020.

Op 26 mei 2019 vonden in België federale verkiezingen plaats. Op 1 oktober 2020 legde de nieuwe federale regering de eed af bij de Koning en op 3 oktober kreeg de regering De Croo I het vertrouwen van een meerderheid in de Kamer.

In het regeerakkoord van de federale regering werden de krachtlijnen van het begrotingsbeleid voor de komende jaren vastgelegd. Bij de opmaak van het voorliggend ontwerpbegrotingsplan is men nog volop bezig om deze krachtlijnen concreet te vertalen in de begrotingsdocumenten. Door de impact van de corona-crisis zijn ook niet alle Gemeenschappen en Gewesten erin geslaagd om hun begrotingsopmaak te finaliseren.

Om de streefdatum van 15 oktober te respecteren wordt ervoor, zoals voorzien in de 'Code of Conduct of the Two-pack', geopteerd om een voorlopig ontwerpbegrotingsplan in te dienen. Dit voorlopig plan geeft een beeld van de budgettaire situatie bij ongewijzigd beleid en bevat ook een inventaris van de impact van de maatregelen die in het kader van de corona-crisis door de verschillende overheden werden genomen. Tegen eind oktober zal een definitief ontwerpbegrotingsplan worden voorbereid.

1. Introduction

Conformément à l'article 6 du Règlement (UE) 473/2013, la Belgique présente ici un projet de plan budgétaire provisoire pour 2020.

Les élections fédérales ont eu lieu en Belgique le 26 mai 2019. Le 1er octobre 2020, le nouveau gouvernement fédéral a prêté serment devant le Roi et le 3 octobre, le gouvernement De Croo I a reçu la confiance d'une majorité à la Chambre.

Dans l'accord de coalition du gouvernement fédéral, les grandes lignes de la politique budgétaire pour les années à venir ont été définies. Pour la préparation du présent projet de plan budgétaire, la traduction concrète de ces grandes lignes dans les documents budgétaires est toujours en cours. En raison de l'impact de la crise corona, certaines Communautés et Régions n'ont pas réussi à finaliser l'élaboration de leur budget.

Afin de respecter la date butoir du 15 octobre, comme le prévoit le 'Code of Conduct of the Two-pack', il a été décidé de présenter un avant-projet de plan budgétaire. Ce plan provisoire dresse un portrait de la situation budgétaire à politique inchangée et contient également un inventaire de l'impact des mesures prises par les différents gouvernements dans le contexte de la crise corona. Un projet final de plan budgétaire sera préparé d'ici la fin du mois d'octobre.

2. Macro-economische prognoses

De macro-economische vooruitzichten voor 2020 en 2021 werden geraamd door het Federaal Planbureau (FPB) in opdracht van het Instituut voor Nationale Rekeningen (INR) en gepubliceerd in het kader van de economische begroting van 10 september 2020.

Één van de gehanteerde hypothesen in de septembervoortuizichten was de veronderstelling dat de maatregelen om de verspreiding van het coronavirus in te perken niet veel verstevigd meer zullen worden en dat er geen algemene lockdown meer komt zoals deze in maart. Er blijft echter veel onzekerheid bestaan over de evolutie van de pandemie.

2.1 De internationale omgeving

Tabel 1 : Basishypothesen

	2019	2020	2021	
Korttermijnrente (jaarlijks gemiddelde)	-0,4	-0,4	-0,5	Taux d'intérêt à court terme (moyenne annuelle)
Langertermijnrente (jaarlijks gemiddelde)	0,4	0,1	0,1	Taux d'intérêt à long terme (moyenne annuelle)
USD/EUR-wisselkoers (jaarlijks gemiddelde)	112,0	113,9	119,0	Taux de change USD/€ (moyenne annuelle)
Nominale effectieve wisselkoers	-0,5	1,1	1,2	Taux de change effectif nominal
Wereld, exclusief EU, bbp-groei	3,0	-3,1	4,8	Croissance PIB, monde sauf UE
Bbp-groei in EU	1,5	-7,9	5,7	Croissance PIB UE
Groei van relevante buitenlandse markten	1,8	-9,5	7,2	Croissance des marchés étrangers pertinents
Wereldinvoervolumes, exclusief EU	0,1	-10,6	6,4	Volumes d'importations mondiales, hors UE
Olieprijs (Brent, USD/vat)	64,3	42,6	48,2	Prix du pétrole (Brent, USD/baril)

Momenteel bevinden de meeste landen zich in de tweede corona-golf. De impact van het corona-virus op de verschillende economieën divergeert en hangt af van de mate waarin het virus zich verspreidt, de lengte en strengheid van mogelijke lockdowns en andere inperkingsmaatregelen, het gewicht van toerisme in de economie en de ruimte om aan budgettaire stimuleringsmaatregelen te doen.

In de septembervoortuizichten zou de economische activiteit in de Eurozone krimpen met "slechts" 7,9 % in 2020 terwijl deze krimp in juni nog op 11 % werd geraamd. De heropleving in 2021 wordt echter lager ingeschat met 5,7 % ten opzichte van 8,5 % geraamd in juni.

In maart 2020 ontstond er paniek op de financiële markten. De aandeelmarkten kenden een forse correctie. Dankzij de monetaire versoepeling door centrale banken wereldwijd, zijn de aandeelmarkten terug aanzienlijk hersteld. In Europa bedraagt het verlies nog 10 %.

De rentevoeten in de Eurozone bleven redelijk stabiel dankzij het beleid gevoerd door de ECB.

2. Perspectives macroéconomiques

Les prévisions macroéconomiques pour les années 2020 et 2021 ont été estimées par le Bureau fédéral du Plan (BFP) à la demande de l’Institut des Comptes nationaux (ICN) et publiées dans le cadre du budget économique du 10 septembre 2020.

Une des hypothèses retenues dans les prévisions de septembre était celle selon laquelle les mesures pour limiter la propagation du coronavirus ne seraient pas beaucoup plus renforcées, il n'y aura pas de renforcement supplémentaire des mesures pour limiter la propagation du coronavirus et qu'il n'y aura plus de confinement général comme en mars. Il reste toutefois beaucoup d'incertitudes quant à l'évolution de la pandémie.

2.1 Le contexte international

Tableau 1 : Hypothèses de base

Actuellement, la plupart des pays se trouvent en pleine deuxième vague. L'impact du coronavirus sur les différentes économies diverge et dépend de la mesure dans laquelle le virus se propage, de la durée et de la rigueur des confinements possibles et d'autres mesures de restriction, de l'importance du tourisme dans l'économie ainsi que de la marge pour prendre des mesures de relance budgétaire.

Dans les prévisions de septembre, la contraction de l'activité économique de la zone euro s'élèverait à « seulement » 7,9 % en 2020, alors qu'elle était encore estimée à 11 % en juin. Néanmoins, l'estimation de la reprise à 5,7 % en 2021 est inférieure à celle de juin (8,5 %).

En mars 2020, la panique régnait sur les marchés financiers. Les marchés boursiers ont connu une solide correction. Ils se sont sensiblement redressés grâce à l'assouplissement monétaire par les banques centrales au niveau mondial. En Europe, la perte s'élève encore à 10 %.

Les taux d'intérêt dans la zone euro sont restés relativement stables grâce à la politique menée par la BCE.

In de lente stortten de olieprijzen in onder invloed van een dalende vraag naar olie en het afspringen van een akkoord tussen OPEC en Rusland over mogelijke productiebeperkingen. Intussen is de vraag hersteld en werd er een akkoord gesloten waardoor de olieprijs (gedeeltelijk) hersteld is.

Initieel apprechieerde de dollar ten opzichte van de euro door een stijgende vraag naar de dollar in crisistijden. Echter intussen is deze opnieuw gedeprecieerd doordat de VS het virus minder onder controle heeft en door de interventies van de FED.

2.2 De ramingen van de macro-economische parameters voor België

2.2.1 Groei

Tabel 2: De macro-economische vooruitzichten

	ESR-code code SEC	2019 Niveau	2019 Variatie Variation	2020 Variatie Variation	2021 Variatie Variation	
1. Reëel bbp	B1*b	443,7	1,4	-7,4	6,5	1. PIB réel
2. Potentieel bbp		439,6	1,4	0,8	0,9	2. PIB potentiel
Bijdragen:						Contributions:
- arbeid		-	0,5	0,4	0,2	- travail
- kapitaal		-	0,7	0,3	0,5	- capital
- totale factorproductiviteit		-	0,2	0,2	0,2	- productivité totale des facteurs
3. Nominaal bbp	B1*b	473,1	2,9	-6,7	8,2	3. PIB nominal
Componenten van reëel bbp						Composantes du PIB réel
4. Consumptieve particuliere bestedingen	P.3	243,14	1,1	-8,7	9,0	4. Dépenses de consommation finale privée
5. Consumptieve bestedingen van de overheid	P.3	109,93	1,8	0,4	2,4	5. Dépenses de consommation finale des administrations publiques
6. Bruto-investeringen in vaste activa	P.51g	114,35	3,4	-11,5	11,2	6. Formation brute de capital fixe
7. Voorraadwijziging en verwerving van waardevolle objecten	P.52 + P.53	4,92				7. Variation des stocks et acquisitions nettes d'objets de valeur
8. Uitvoer van goederen en diensten	P.6	386,65	1,1	-7,3	7,0	8. Exportations de biens et de services
9. Invoer van goederen en diensten	P.7	385,90	1,0	-6,7	8,6	9. Importations de biens et de services
Bijdragen tot groei van reëel bbp						Contributions à la croissance du PIB réel
10. Finale binnenlandse vraag		-	1,8	-7,2	7,7	10. Demande intérieure finale
11. Voorraadwijziging (bijdrage aan groei bbp)	P.52 + P.53	-	-0,4	0,2	0,0	11. Variation des stocks et acquisitions nettes d'objets de valeur
12. Netto-uitvoer (bijdrage aan groei bbp)	B.11	-	0,0	-0,4	-1,2	12. Solde des échanges extérieurs de biens et services

Noot: Niveau van reëel bbp en potentieel bbp wordt bepaald t.o.v. referentiejaar 2015

Note : le niveau du PIB réel et du PIB potentiel est déterminé par rapport à l'année de référence 2015

Toen Covid-19 midden maart uitbrak in België werd de activiteit in grote delen van de economie teruggeschoefd of stilgelegd. Daardoor viel het bbp in het eerste kwartaal sterk terug (-3,5 %). De inperkingsmaatregelen remden vooral in het tweede kwartaal de economische activiteit af, wat resulteerde in een bijkomende krimp van 12,1 %. In de tweede helft van 2020 en in 2021 wordt verwacht dat de Belgische economie een gedeeltelijke inhaalbeweging zal maken.

Volgens de septembervooruitzichten zou de Belgische economie in 2020 krimpen met 7,4 % en vervolgens hernemen met 6,5 % in 2021. In de junivooruitzichten

Au printemps, les prix du pétrole se sont effondrés sous l'effet de la chute de la demande de pétrole et de l'échec de l'accord entre l'OPEP et la Russie sur d'éventuelles restrictions concernant les volumes de production. La demande s'est entretemps rétablie et un accord a été conclu, ce qui a (partiellement) fait remonter les prix du pétrole.

Au départ, le dollar s'est apprécié par rapport à l'euro en raison de la demande croissante de dollars en temps de crise. Entretemps, il s'est toutefois de nouveau déprécié du fait que les États-Unis ont moins le contrôle de l'épidémie et en raison des interventions de la FED.

2.2 Les estimations des paramètres macroéconomiques pour la Belgique

2.2.1 Croissance

Tableau 2 : Les perspectives macroéconomiques

Lorsque le COVID-19 a touché la Belgique mi-mars, des pans entiers de l'économie ont été ralentis voire mis à l'arrêt. En conséquence, le PIB a fortement baissé au premier trimestre (-3,5 %). Les mesures de confinement ont affecté encore davantage le deuxième trimestre, entraînant une contraction supplémentaire du PIB de 12,1 %. Au second semestre 2020 et en 2021, l'économie belge devrait partiellement rattraper son retard.

Selon les prévisions de septembre, l'économie belge devrait se contracter de 7,4 % en 2020, avant de rebondir de 6,5 % en 2021. Dans les prévisions de juin,

werd de krimp in 2020 nog geraamd op 10,5 % en de heropleving in 2021 nog op 8,2 %.

Een cruciale variabele die ertoe geleid heeft dat de septembervoortuizichten voor 2020 gunstiger zijn dan in juni is de toegevoegde waarde in de privésector. In september was er via de kwartaalrekeningen uit de nationale rekeningen meer informatie beschikbaar over de economische activiteit in het tweede kwartaal. In juni werd de economische activiteit in de privésector voor het tweede kwartaal nog geraamd op basis van enquêtes van de Economic Risk Management Group (ERMG). De terugval van de economische activiteit in het tweede kwartaal bleek beperkter te zijn dan aanvankelijk ingeschat. De heropleving in het derde kwartaal zou hoger liggen dan verwacht. Ten opzichte van een scenario zonder corona-crisis bestaat er echter een permanent verlies maar dit verlies zou minder hoog liggen dan wat in juni verwacht werd.

Ook wat betreft de bestedingscomponenten was er in september meer informatie beschikbaar uit de kwartaalrekeningen. Met uitzondering van de overheidsconsumptie kennen alle bestedingscomponenten een terugval in 2020, maar deze terugval wordt nu lager ingeschat dan wat in juni verwacht werd. Het herstel van de economische activiteit zou, net zoals verwacht in juni, voornamelijk getrokken worden door particuliere consumptie en de uitvoer.

De particuliere consumptie valt sterk terug met 8,7 % in 2020 door beperktere consumptiemogelijkheden ten gevolge van de lockdown alsook het aangetaste consumentenvertrouwen. In 2021 herstelt de particuliere consumptie terug met 9 %. De beweging die vast te stellen is in de particuliere consumptie is nauwelijks terug te vinden in de evolutie van het beschikbare inkomen. Dankzij de genomen overheidsmaatregelen, waaronder de tijdelijke werkloosheid en het overbruggingsrecht, houdt het reëel beschikbaar inkomen van de particulieren in 2020 relatief goed stand (-0,3%). Bijgevolg stijgt de spaarquote sterk in 2020 om in 2021 terug af te nemen door de toenemende consumptie.

Het herstel van de bedrijfsinvesteringen verloopt een stuk trager dan de andere bestedingscomponenten wegens de blijvende onzekerheid en het aangetaste vertrouwen.

la contraction en 2020 était encore estimée à 10,5 % et la relance en 2021 à 8,2 %.

Une variable cruciale qui a conduit à ce que les prévisions de septembre soient plus favorables que celles de juin est la valeur ajoutée dans le secteur privé. En septembre, l'on disposait de plus d'informations sur l'activité économique du deuxième trimestre grâce aux comptes trimestriels des comptes nationaux. En juin, l'estimation de l'activité économique du secteur privé se basait sur des enquêtes de l'Economic Risk Management Group (ERMG). Le recul de l'activité économique du deuxième trimestre est plus modéré que ce qui avait été estimé initialement. La reprise pendant le troisième trimestre devrait être plus forte que prévu. Cependant, par rapport à un scénario sans crise du COVID-19, il y a une perte permanente, mais cette perte serait moindre que ce qui était prévu en juin.

Pour les composantes de la demande aussi, il y avait davantage d'informations disponibles en septembre grâce aux comptes trimestriels. À l'exception de la consommation publique, toutes les composantes de la demande reculent en 2020, mais ce recul est estimé à un niveau inférieur à celui de juin. La reprise économique devrait, comme prévu en juin, être principalement tirée par la consommation des particuliers et les exportations.

La consommation des particuliers enregistre un important recul de 8,7 % en 2020 en raison de la limitation des possibilités de consommation à la suite du confinement ainsi que de la détérioration de la confiance des consommateurs. En 2021, elle se redressera de 9 %. Le mouvement que l'on peut observer dans la consommation des particuliers se reflète à peine dans l'évolution du revenu disponible. Les mesures prises par les pouvoirs publics, comme le chômage temporaire et le droit de passerelle, ont permis au revenu disponible réel des particuliers de relativement bien résister en 2020 (-0,3%). Par conséquent, le taux d'épargne augmente nettement en 2020 pour ensuite reculer en 2021 en raison de la hausse de la consommation.

Le rétablissement des investissements des entreprises prend un peu plus de temps que les autres composantes de la demande en raison de l'incertitude qui plane encore et la détérioration de la confiance.

2.2.2 Prijsontwikkelingen

Tabel 3 : Prijsontwikkelingen

	2019 Variatie Variation	2020 Variatie Variation	2021 Variatie Variation	
1. Bbp-deflator	1,5	0,7	1,6	1. Déflateur PIB
2. Deflator van de particuliere consumptie	1,4	0,8	1,4	2. Déflateur de la consommation privée
3. Geharmoniseerd indexcijfer van de consumptieprijzen (GICP)	1,4	0,8	1,4	3. Indice des prix à la consommation harmonisé (ICPH)
4. Deflator van de publieke consumptie	1,7	2,3	1,2	4. Déflateur de la consommation publique
5. Investeringsdeflator	0,9	0,0	1,7	5. Déflateur des investissements
6. Uitvoerprijsdeflator (goederen en diensten)	0,7	-1,9	1,5	6. Déflateur des prix à l'exportation (biens et services)
7. Invoerprijsdeflator (goederen en diensten)	0,4	-3,1	1,9	7. Déflateur des prix à l'importation (biens et services)

De corona-crisis heeft slechts een beperkte invloed gehad op de onderliggende inflatie. De energieprijzen kenden echter wel een sterke daling door de terugval in economische activiteit. Echter, deze zijn intussen opnieuw aan het stijgen. Uiteindelijk zou de consumptieprijsindex afkoelen van 1,4 % in 2019 tot 0,8 % dit jaar en hernemen tot 1,4 % in 2021. De groei van de gezondheidsindex, die minder sterk wordt beïnvloed door het olieprijsverloop, zou dit jaar 1,1 % en volgend jaar 1,3 % bedragen.

Op basis van de economische begroting van september werd verwacht dat de huidige spilindex (109,34) overschreden zou worden in augustus 2021. Echter, volgens de inflatievoorspellen van oktober 2020 die werden opgesteld door het Federaal Planbureau zou de volgende overschrijding plaatsvinden in oktober 2021. Als gevolg daarvan zouden de sociale uitkeringen in november 2021 en de wedden van het overheidspersoneel in december 2021 met 2 % aangepast worden aan de gestegen levensduurte. In de junivoorspellen werd de eerste overschrijding pas verwacht in februari 2022.

2.2.2 Évolution des prix

Tableau 3 : Évolution des prix

La crise du coronavirus n'a eu qu'un impact limité sur l'inflation sous-jacente. Le recul de l'activité économique a toutefois fait nettement baisser les prix de l'énergie. Mais ils sont entretemps de nouveau en hausse. Enfin, l'indice des prix à la consommation devrait ralentir de 1,4 % en 2019 à 0,8 % cette année, avant de remonter à 1,4 % en 2021. La croissance de l'indice santé, qui est moins fortement influencée par l'évolution du prix du pétrole, s'établirait à 1,1 % cette année et à 1,3 % l'an prochain.

L'indice pivot actuel (109,34) serait dépassé en août 2021. Cependant, selon les prévisions d'inflation d'octobre 2020 établies par le Bureau fédéral du Plan, le prochain dépassement se produirait en octobre 2021. Par conséquent, les allocations sociales et les salaires de la fonction publique seraient adaptés à l'augmentation du coût de la vie, en d'autres termes augmentés de 2 %, respectivement en novembre 2021 et en décembre 2021. Dans les prévisions de juin, le premier dépassement n'était pas prévu avant février 2022.

2.2.3 Arbeidsmarkt

Tabel 4 : Arbeidsmarktontwikkelingen

	ESR-code code SEC	2019 Niveau	2019 Variatie Variation	2020 Variatie Variation	2021 Variatie Variation	
1. Werkgelegenheid, personen		4893,8	1,6	-0,5	-1,1	1. Emploi, effectifs
2. Werkgelegenheid: gewerkte uren		7732,1	1,4	-7,9	5,2	2. Emploi: heures travaillées
3. Werkloosheidscijfer (%)			5,4	5,4	6,6	3. Taux de chômage (en %)
4. Arbeidsproductiviteit, personen		90,7	-0,2	-6,9	7,7	4. Productivité de la main-d'œuvre, effectifs
5. Arbeidsproductiviteit, gewerkte uren		57,4	0,0	0,6	1,2	5. Productivité du travail par heure travaillée
6. Beloning van werknemers	D.1	234,3	3,5	-4,7	6,8	6. Rémunération des salariés
7. Beloning per werknemer		57,5	2,0	-4,0	7,9	7. Rémunération par salarié

1/ Beroepsbevolking, volgens intern begrip van definitie nationale rekenin

2/ Definitie nationale rekeningen, in miljoenen uren

3/ Geharmoniseerde definitie volgens Eurostat, niveau (in %)

4/ Reëel bbp per werknemer

5/ Reëel bbp per gewerkte uur

1/ Population occupée, concept national, définition

2/ Définition comptes nationaux, en millions

3/ Définition harmonisée d'Eurostat, niveau (en %)

4/ PIB réel par travailleur

5/ PIB réel par heure travaillée

Ook wat betreft de arbeidsmarkt, was er bij de opmaak van de septembervooruitzichten meer informatie beschikbaar over het tweede kwartaal. In het tweede kwartaal nam de werkloosheid sterk toe. In eerste instantie kwamen veel mensen (voornamelijk kortlopende contracten en interimarbeiders) snel in de werkloosheid terecht. Daarna stabiliseerde de werkloosheid zich door het systeem van tijdelijke werkloosheid, wat zich afspeelt binnen de werkgelegenheid. Vanaf het vierde kwartaal wordt de werkgelegenheid verwacht te dalen, naarmate de diverse steunmaatregelen geleidelijk worden afgebouwd en de productiviteitsgroei verder aantrekt.

Également en ce qui concerne le marché du travail, des informations complémentaires étaient disponibles concernant le deuxième trimestre lors de l'établissement des perspectives de septembre. Le chômage a fortement augmenté au deuxième trimestre. Au départ, de nombreuses personnes (principalement des contrats à court terme et des intérimaires) se sont rapidement retrouvées au chômage. Par la suite, le chômage s'est stabilisé grâce au système de chômage temporaire, ce qui joue sur l'emploi. L'emploi devrait reculer à partir du quatrième trimestre, les diverses mesures de soutien étant progressivement supprimées et la croissance de la productivité s'accélérant.

3. Begrotingssaldi bij ongewijzigd beleid

Zoals vermeld in de inleiding, is het huidige ontwerpbegrotingsplan gebaseerd op een scenario bij ongewijzigd beleid.

In deze context werden de cijfers van de federale overheid gebaseerd op de ramingen van het Monitoringcomité zoals gepubliceerd op 6 oktober. Deze ramingen zijn gebaseerd op de economische begroting van het Federaal Planbureau gepubliceerd in september.

Voor wat betreft de Gemeenschappen en Gewesten zijn de cijfers gebaseerd op de door hen aan de federale regering meegedeelde informatie.

Het vorderings saldo van de gezamenlijke overheid bedroeg in 2019 -1,9% van het bbp. In 2020 zou het saldo verslechteren tot -10,3%. Deze verslechtering moet in het licht gezien worden van de covid-crisis. Deze geeft enerzijds aanleiding tot een sterke vertraging van de economische activiteit (een negatieve groei van -7,4%), anderzijds hebben de verschillende regeringen maatregelen genomen om de sanitaire, economische en sociale gevolgen op te vangen. Zoals uit punt 6 blijkt kan de totale impact van deze maatregelen geraamd worden op 15,86 miljard of 3,9 % van het bbp.

Nog meer dan in normale omstandigheden moeten de ramingen van het structureel saldo in het huidig onzeker klimaat met de nodige voorzichtigheid gehanteerd worden. Vertrekend van de door het Federaal Planbureau geraamde potentiële groei (en zonder correctie van de corona-maatregelen) wordt het structureel saldo nu geraamd op -5,9 % voor 2020 en op -4,7 % voor 2021.

Bij de interpretatie van het in tabel 5 opgenomen tekort voor de centrale overheid en de sociale zekerheid moet er rekening mee gehouden worden dat in de gehanteerde cijfers de evenwichtsdotatie aan de sociale zekerheid voor 2020 op het niveau van 2019 werd behouden en voor 2021 in toepassing van het huidig wettelijk kader geen bedrag meer werd voorzien.

3. Soldes budgétaires à politique inchangée

Comme précisé dans l'introduction, le projet de plan budgétaire actuel est basé sur un scénario à politique inchangée.

Dans ce contexte, les chiffres du pouvoir fédéral sont basés sur les estimations du Comité de monitoring publiées le 6 octobre. Ces estimations sont basées sur le budget économique de septembre du Bureau fédéral du Plan.

En ce qui concerne les Communautés et les Régions, les chiffres sont basés sur les informations communiquées par ces-dernières au gouvernement fédéral.

Le solde de financement des administrations publiques s'élevait à -1,9% du PIB en 2019. En 2020, le solde devrait se dégrader à -10,3%. Cette détérioration doit être vue à la lumière de la crise Covid. D'une part, cela a conduit à un net ralentissement de l'activité économique (croissance négative de -7,4%), d'autre part, les différents gouvernements ont pris des mesures pour en absorber les conséquences sanitaires, économiques et sociales. Comme indiqué au point 6, l'impact total de ces mesures peut être estimé à 15,86 milliards ou 3,9 % du PIB.

Plus encore que dans des circonstances normales, les estimations du solde structurel doivent être utilisées avec la prudence nécessaire dans le climat incertain actuel. Sur la base de la croissance potentielle estimée par le Bureau fédéral du Plan (et sans correction des mesures corona), le solde structurel est désormais estimé à -5,9 % pour 2020 et à -4,7 % pour 2021.

Dans le cadre de l'interprétation du déficit du gouvernement central et de la sécurité sociale repris dans le tableau 5, il convient de tenir compte du fait que, dans les chiffres utilisés, la dotation d'équilibre à la sécurité sociale pour 2020 a été maintenue au niveau de 2019 et, pour 2021, en application du cadre juridique actuel, aucun montant n'a été prévu.

Tabel 5: Begrotingssaldi bij ongewijzigd beleid uitgesplitst naar subsector

Tableau 5 : Soldes budgétaires à politique inchangée, ventilés par sous-secteur

In % bbp	ESR-code code SEC	2020	2021	En % du PIB
Vorderingenoverschot/-tekort naar subsector				Capacité (+) / Besoin (-) de financement (B.9) par sous-secteur
1. Overheid	S.13	-10,3	-6,0	1. Administrations publiques
2. Centrale overheid*	S.1311	-5,0	-3,5	2. Administration centrale*
3. Deelstaatoverheid	S.1312	-2,7	-0,8	3. Administrations d'États fédérés
4. Lagere overheid	S.1313	0,0	0,0	4. Administrations locales
5. Wettelijke socialeverzekeringsinstellingen	S.1314	-2,7	-1,7	5. Fonds de sécurité sociale
6. Rente-uitgaven	D.41	2,1	1,8	6. Dépenses d'intérêt
7. Primair saldo		-8,2	-4,2	7. Solde primaire
8. Eenmalige en andere tijdelijke maatregelen		0,1	0,0	8. Mesures exceptionnelles et temporaires
9. Groei van het reële bbp (%)		-7,4	6,5	9. Croissance PIB réel (%) (=1 dans tableau 1a)
10. Groei van het potentiële bbp (%) (= 2 in tabel 1.a)		0,8	0,9	10. Croissance PIB potentiel (%)
11. Output gap (% van het potentiële bbp)		-7,3	-2,2	11. Écart de production (% du PIB potentiel)
12. Cyclisch begrotingscomponent (% van het potentiële bbp)		-4,5	-1,3	12. Composante budgétaire conjoncturelle (% du PIB potentiel)
13. Conjunctuurgezuiverd saldo (1-12) (% van het potentiële bbp)		-5,8	-4,6	13. Solde corrigé des variations conjoncturelles (1-12) (% du PIB potentiel)
14. Conjunctuurgezuiverd primair saldo (13+6) (% van het potentiële bbp)		-3,8	-2,8	14. Solde primaire corrigé des variations conjoncturelles (13+6) (% du PIB potentiel)
15. Structureel saldo (13-8) (% van het potentiële bbp)		-5,9	-4,7	15. Solde structurel (13-8) (% du PIB potentiel)

3.1 Schuldgraad bij ongewijzigd beleid

De schuldgraad in 2020 ondergaat een dubbel effect, enerzijds de impact van een aanzienlijk vorderingentekort, anderzijds een negatief noemereffect door een krimpend bbp.

Tabel 6: Evolutie van de schuldgraad

3.1 Taux d'endettement à politique inchangée

Le taux d'endettement en 2020 subit un double effet: d'une part l'impact d'un déficit important et, d'autre part, un effet dénominateur négatif dû à la contraction du PIB.

Tableau 6 : Évolution du taux d'endettement

In % bbp	ESR-code code SEC	2020	2021	En % du PIB
1. Brutoschuld		116,8	113,6	1. Dette brute
2. Variatie in brutoschuld		18,1	-3,2	2. Variation du taux d'endettement brut
Bijdragen tot variatie in brutoschuld				Contributions aux variations de la dette brute
3. Primair saldo		-8,2	-4,2	3. Solde primaire
4. Rente-uitgave	D.41	2,1	1,8	4. Dépenses d'intérêts
5. Stock-flow adjustment		0,7	-0,3	5. Ajustement stock-flux
p.m.: impliciete rente op schuld		1,8	1,6	p.m.: taux d'intérêt implicite sur dette

4. Projecties van inkomsten en uitgaven bij ongewijzigd beleid

De tabel hieronder stelt voor 2020 en 2021 de ramingen van inkomsten en uitgaven bij ongewijzigd beleid voor. De cijfers zijn gebaseerd op de ramingen die de verschillende overheden hebben overgemaakt.

Tabel 7 : Projecties van inkomsten en uitgaven bij ongewijzigd beleid.

4. Projections de dépenses et de recettes dans un scénario à politique inchangée

Le tableau ci-dessous présente pour 2020 et 2021 des estimations des recettes et dépenses à politique inchangée. Les chiffres sont basés sur les données transmises par les différentes entités.

Tableau 7 : Projection de dépenses et de recettes dans un scénario à politique inchangée.

In % bbp	ESR-code code SEC	2020	2021	En % du PIB
Overheid (S.13)				
1. Totaal inkomsten in ongewijzigd beleid				
waarvan				
1.1. Belastingen op productie en invoer	D.2	13,2	13,4	1.1. Impôts sur la production et les importations
1.2. Belastingen op inkomen, vermogen enz.	D.5	16,0	15,3	1.2. Impôts courants sur le revenu, le patrimoine, etc.
1.3. Vermogensheffingen	D.91	0,7	0,7	1.3. Impôts sur le capital
1.4. Sociale premies	D.61	16,0	15,8	1.4. Cotisations sociales
1.5. Inkomen uit vermogen	D.4	0,6	0,7	1.5. Revenus de la propriété
1.6. Andere		4,5	4,2	1.6. autres
p.m.: Belastingdruk (D.2+D.5+D.61+D.91-D.995)		46,5	45,8	p.m.: Charge fiscale (D.2+D.5+D.61+D.91-D.995)
2. Totaal uitgaven in ongewijzigd beleid		TE	61,3	56,0
waarvan				
2.1. Beloning van werknemers	D.1	13,6	12,8	2.1. Rémunérations
2.2. Intermediair verbruik	P.2	4,6	4,3	2.2. Consommation intermédiaire
2.3. Sociale uitkeringen	D.62, D.632	29,3	27,3	2.3. Prestations sociales
waarvan werkloosheidsuitkeringen		2,1	1,3	dont prestations de chômage
2.4. Rente-uitgaven	D.41	2,1	1,8	2.4. Dépenses d'intérêts
2.5. Subsidies	D.3	5,1	3,9	2.5. Subventions
2.6. Bruto-investeringen in vaste activa	P.51g	2,5	2,7	2.6. Formation brute de capital fixe
2.7. Kapitaaloverdrachten	D.9	0,8	0,7	2.7. Transferts de capital
2.8. Andere		3,2	2,6	2.8. Autres

5. Contingent liabilities

5. Contingent liabilities

Garanties <i>In miljoen EUR</i>	2020	2021	Garanties <i>En million EUR</i>
Federale overheid + Sociale zekerheid			Pouvoir Fédéral + Sécurité Social
Garanties waaronder Covid-gerelateerd (*)	35.804	29.903	Garanties dont liées au Covid-19
waaronder de financiële sector	2.808		dont secteur financier
Vlaamse Gemeenschap	29.766	26.682	Communauté flamande
Garanties waaronder Covid-gerelateerd	12.390	13.288	Garanties dont liées au Covid-19
waaronder de financiële sector	400	1.600	dont secteur financier
Franstalige Gemeenschap			Communauté française
Garanties waaronder Covid-gerelateerd	781	830	Garanties dont liées au Covid-19
waaronder de financiële sector			dont secteur financier
Duitstalige Gemeenschap			Communauté germanophone
Garanties waaronder Covid-gerelateerd	-	-	Garanties dont liées au Covid-19
waaronder de financiële sector	-	-	dont secteur financier
Waals Gewest			Région Wallonne
Garanties waaronder Covid-gerelateerd	8.938	8.938	Garanties dont liées au Covid-19
waaronder de financiële sector	580	580	dont secteur financier
Brussels-Hoofdstedelijk Gewest	12	12	Région de Bruxelles-Capitale
Garanties waaronder Covid-gerelateerd	3.035	3.205	Garanties dont liées au Covid-19
waaronder de financiële sector			dont secteur financier

(*) Het betreft de waarborgen die verleend werden tot en met juli 2020 in het kader van het garantiemechanisme (met een maximum garantiebedrag van € 50 miljard) geactiveerd door de federale overheid voor alle nieuwe kredieten en kredietlijnen met een maximale looptijd van 12 maanden die door banken worden verleend aan levensvatbare niet-financiële vennootschappen en zelfstandigen.

Bovendien is er nog een 2e deel van de waarborgen, met een looptijd van meer dan 12 maanden en ten hoogste 36 maanden, dat pas vanaf 24 juli in voege is gegaan.

(*) Il s'agit des garanties accordées jusqu'en juillet 2020 inclus dans le cadre du mécanisme de garantie (avec un montant maximal de garantie de 50 milliards d'euros) activé par le gouvernement fédéral pour tous les nouveaux crédits et lignes de crédit d'une durée maximale de 12 mois fournis par les banques aux sociétés non financières viables et aux travailleurs indépendants.

En outre, il existe une deuxième partie des garanties, d'une durée de plus de 12 mois et d'un maximum de 36 mois, qui n'est entrée en vigueur qu'à partir du 24 juillet.

6. Covid-19-maatregelen

In overeenstemming met de richtlijnen van de Commissie heeft België de maatregelen die het genomen heeft als reactie op de Covid-19-uitbraak, niet als «one-off» geklassificeerd. België onderschrijft de visie van de Europese Commissie dat deze maatregelen behandeld moeten worden in het kader van de «clausule inzake ongewone gebeurtenissen» of de «algemene ontsnappingsclausule». In het meest recente stabiliteitsprogramma werd een overzicht gegeven van de Covid-19-gerelateerde maatregelen alsook hun begrotingsimpact. Hieronder volgt een actualisatie van de tabellen die in het stabiliteitsprogramma opgenomen werden.

De budgettaire impact van de genomen maatregelen om de capaciteit van de gezondheidszorgstelsels te versterken en om steun te verlenen aan de burgers en sectoren die in het bijzonder door de crisis worden getroffen, wordt geraamd op 15,86 miljard euro in 2020, 3,9% van het bbp. Hierbij werd rekening gehouden met de integrale kost van de maatregelen inzake tijdelijke werkloosheid en het overbruggingskrediet voor zelfstandigen. Indirecte effecten op de ontvangsten en uitgaven van de gezamenlijke overheid werden niet mee in rekening genomen.

Tabel 8: Budgettaire impact Covid-19-maatregelen

6. Mesures Covid-19

Conformément aux directives de la Commission, la Belgique n'a pas classé en tant que "one-off" les mesures qu'elles a prises en réaction à la pandémie de Covid-19. La Belgique souscrit à la vision de la Commission européenne selon laquelle ces mesures doivent être traitées dans le cadre de la "clause de circonstances exceptionnelles" ou de la "la clause dérogatoire générale". Le programme de stabilité le plus récent a donné un aperçu des mesures liées au Covid-19 et de leur impact budgétaire. Ci-dessous se trouve une mise à jour des tableaux repris dans le programme de stabilité.

L'impact budgétaire des mesures prises pour renforcer la capacité des systèmes de santé et pour apporter un soutien aux citoyens et aux secteurs particulièrement touchés par la crise est estimé à 15,86 milliards d'euros en 2020, 3,9% du PIB. Le coût intégral des mesures concernant le chômage temporaire et le droit passerelle pour les indépendants a été pris en compte. Les effets indirects sur les recettes et les dépenses de l'ensemble des pouvoirs publics n'ont pas été pris en compte.

Tableau 8: Impact budgétaire mesures Covid-19

<u>Budgettaire impact Covid-19-maatregelen</u>		<u>Impact budgétaire mesures Covid-19</u>	
In miljoen euro		2020	2021
Federale overheid en Sociale Zekerheid	11.326	689	Gouvernement fédéral et sécurité sociale
Vlaamse Gemeenschap	2.707	300	Communauté flamande
Franse Gemeenschap	100		Communauté française
Duitstalige Gemeenschap	31	25	Communauté germanophone
Waals Gewest	1.119		Région wallonne
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	423		Région de Bruxelles-Capitale
Gezamenlijke overheid	15.707	1.014	L'ensemble des pouvoirs publics
In % van het bbp	3,8%	0,2%	En % du PIB

Federale overheid en Sociale zekerheid

Tabel 9: Budgettaire impact Covid-19-maatregelen

Liste de mesures	Description	Etat d'avancement de l'adoption	
Beschrifung	Stand von zaken / Invoering	EIR Code / Code SEC.	Budgettaire Impact (in milj.) / Impact budgétaire (En mili)
Tijdelijke werkloosheid	De tijdelijke werkloosheid zal automatisch toegelend worden, en zal worden uitgebreid en versterkt. Het referentiepercentage wordt verhoogd van 65 naar 70%. Bouvierder kent de RVA een bedrag van ongeveer 563€ per werkolosheidsdag toe. Bovenop de kost van de verhoging van het uitkeringspercentage en de bijkomende premie (549,6 mil€), is er een volume-effect van 2.890,1 mil€.	Publicatie KB in BS op 30/03/2020	D-6212 2020 3.439,7 2021
Selectie ve verdiening tijdelijke werkloosheid voor sectoren die hard getroffen zijn door corona	Maatregel loopt van 01/09/2020 tot en met 31-12-2020. De maatregel betreft de reissector, de culturele sector, de evenementensector, enz.		316,4
Artiesten (evenementen- en artistieke sector)	Werknemers (ongeacht hun functie) die niet een brieven bewijswerving hadden ontijdens de periode van 01/05/2020 tot en met 31/12/2020 op een evenement (festival, huwelijk, beurs, conferentie, kermis, sportevenement, ...) met een arbeidssovereinkomst te werken, kunnen voor de voorzienre periode van tewerkstelling aanspraak maken op uitkeringen als tijdelijk werkloze.		31,7
Overgangsmaatregel TW	Overgangsmaatregel TW Corona naar TW Econ. redenen (ondernemingsplan moet omzetting aan tonen + ter info worden voorgelegd aan OR/SD & onderzoek Econ. redenen' gebeurt door RVA cf. arbeiders)		201,8
Bewerking van de gezagshoede voor werklozen	Dit betekent enerzijds dat het bedrag waarop de werkloze aanspraak kan maken op 1 april behouden blijft tot 30 juni en anderzijds dat de fasen van de degresiviteit die "cascade" verlengd wordt met de periode gedurende welke de werklozen aanspraak maken op uitkeringen tussen 1 april en 30 juni.	Wetsvoorstel	D-6212 53,1 30,5

Gouvernement fédéral et sécurité sociale

Tableau 9: Impact budgétaire mesures Covid-19

Chômage temporaire	Le chômage temporaire est automatiquement accordé, étendu et renforcé. Le taux de référence est augmenté de 6,5 à 70 %. En outre, l'ONEM verse un montant d'environ 5,63 € par jour de chômage. En plus du coût de l'augmentation du taux de référence et de la prime supplémentaire (549,6 mil€), il y a un effet volume de 2.890,1 millions €.	Publication d'un A.R. au 30/03/2020 Moniteur belge le 30/03/2020
Prolongation sélective du chômage temporaire pour les secteurs durablement touchés par la crise du coronavirus	La mesure court du 01/09/2020 au 31/12/2020 inclus. La mesure concerne le secteur du voyage, le secteur culturel, le secteur événementiel, etc.	
Artistes (secteur artistique et événementiel) : preuves générales	Les travailleurs (quelle que soit leur fonction) qui, à l'aside d'un écrit datant d'avant le 15/04/2020, peuvent prouver qu'ils devaient travailler durant la période du 07/05/2020 au 31/12/2020 lors d'un événement (festival, mariage, bourse, conférence, kermesse, événement sportif,...) dans le cadre d'un contrat de travail, peuvent prétendre à des allocations pour la période d'emploi prévue tant que chômeurs temporaires.	
Meure transitoire CT	Meure transitoire CT Corona vers CT Raisons économiques (le plan d'entreprise doit montrer une baisse du chiffre d'affaires + être soumis pour info au CE/la à DS & l'enquête "Raisons économiques," est réalisée par l'ONEM cf. ouvriers)	
Gé de la dégressivité pour les chômeurs	Cela signifie d'une part que le montant àquel le chômeur peut prétendre au 1er avril il reste maintenu jusqu'au 30 juin et d'autre part que les phases de dégressivité (la "cascade") sont prolongées de la période pendant laquelle le chômeur prétend des allocations entre le 1er avril et le 30 juin...	Proposition de loi

Bijkomende maatregel inzake werkloosheid voor een aantal specifieke sectoren	Tijdelijke bevrissing degressiviteit werkloosheidswinkeringen voor artiesten , havenarbeiders en zeevisers in 'volledige werkloosheid'. Tijdelijk versoepelen van de voorwaarden waaronder werklozen kunnen worden tewerkgesteld in vrije sectoren , met behoud van 75% van hun uitkering (vanaf 01/02/2020 tot 30/05/2020)	D.6212	602	24,4
Measures supplémentaires en matière de chômage pour une série de secteurs spécifiques	Gel temporaire de la dégressivité des allocations de chômage pour les artistes . Augmentation du taux de remboursement de 60 % à 65 % pour les dockers et les marins-pêcheurs en plein chômage . Assouplissement temporaire des conditions dans lesquelles les chômeurs peuvent être employés dans des secteurs vitaux tout en conservant 75 % de leurs prestations (du 01/02/2020 au 30/05/2020)			
Corona-tijdscrediert	Er wordt voorgesteld om in geval van erkenning als onderneming in herstructurering of moeilijkheden, het recht op onderbrekingsuitkeringen in alle gevallen te brengen naar 55 jaar (ipv 57 jaar).		2,8	3,9
Corona-tijdscrediert	Vorm van tijdscrediert met minder strikte voorwaarden tijdens crisisperiodes.		0,5	0,5
Ouderschapsverlof	De maatregel gaat in vanaf 01/07/2020		97,7	
In het kader van Corona-ouderschapsverlof is er de mogelijkheid om de arbeidsduur te verminderen tot 50% of 30%. Ook zelfstandigen kunnen een beroep doen op corona-ouderschapsverlof.				
Overbruggingssrecht	Vervangingsinkomen voor zelfstandigen die door de overheid gedwongen worden om de activiteit te onderbreken, of voor zul die niet verplicht worden om te sluiten maar hiertoe wel genoodzaakt zijn gedurende een periode van minstens 7 opeenvolgende kalenderdagen.	Publicatie nieuwe wet in BS op 23/03/2020	D.6212	2.475,7
Betalingstuistel sociale bijdragen door zelfstandigen	Betalingstuistel met één jaar. De maatregel geldt voor de voorlopige bijdragen van het eerste en tweede kwartaal van 2020 en voor de regulairstebijdragen van kwartaal en van 2018 die vervallen op 31 maart 2020, 30 juni 2020 en 30 september 2020.	Ontwerp KB	404,0	
Rapport de paiement des cotisations sociales des travailleurs indépendants	Un rapport de paiement d'un an. La mesure vaut pour les cotisations provisoires des premier et deuxième trimestres de 2020 et pour les cotisations de régularisation des trimestres de 2018 qui arrivent à échéance les 31 mars 2020, 30 juin 2020 et 30 septembre 2020.	Projet d'A.R.		

<u>Uitstel betaling vervoortschapsbijdrage zelfstandigen</u>	De betaling van de vervoortschapsbijdrage wordt uitgesteld tot 31/10 ipv 30/6.	23,7	<u>Report de paiement des cotisations à charge des sociétés pour les indépendants</u>	Le paiement de la cotisation à charge des sociétés a été reporté au 31/10 au lieu du 30/06.
<u>Provisie in de algemene uitgavenbebaarding voor kosten gerepteerd aan corona</u>	De provisie bedraagt 3 mil. Dit kan onder meer gaan over aankoop maskers, uitgaven om de testcapaciteit te verhogen en bijkomende uitgaven voor de ziekenhuizen. Ook gebruikt voor steun aan SN Brussels Airlines (290 mil), Avia Partners (25 mil), Skyeys (45 mil). De eerste 2 hebben geen ESR-impact. Bij gevolg is de ESR-impact: 3000-315=2685 Inzake 52 voor o.a. uitbreiding tegemoetkoming RIZV voor psychologische zorg cohortzorg door thuisverpleegkundigen; zuurstofconcentratoren (23,6 mil) een aanpassing basisverstrokinien RIZV en forfaits (beschermingsmaatregelen); Triagecentra, Moleculaire tests (157,2 mil). Railpass (110 mil) steun aan OCMW's (125 mil), voedselbonnen, uitzonderlijke uitkering aan begunstigden leefloon, enz.	2.685,0	<u>Provision dans le budget général des dépenses pour les frais liés à la crise du coronavirus</u>	La provision s'élève à 3 mil. Il peut entraîner d'autres achats de masques, de dépenses pour accroître la capacité de test et d'autres dépenses pour les hôpitaux. A également servi pour un soutien à SN Brussels Airlines (290 mil), Avia Partners (25 mil), Skyeys (45 mil). Les 2 premiers n'ont pas un impact SEC. Alors, l'impact SEC est: 3000-315 = 2685. En matière de sécurité sociale pour, entre autres, un élargissement de l'intervention de l'INAMI pour des soins psychologiques, des soins de cohorte par des infirmiers à domicile, des oxyconcentrateurs (23,6 mil) et l'adaptation des prestations de base (NAMI) et des forfaits (mesures de protection), centres de triage, tests moléculaires (157,2 mil). Railpass (110 mil) Subventions aux CPAS (125 mil), bons alimentaires, indemnité exceptionnelle aux bénéficiaires d'un revenu d'intégration, etc
<u>Horeca - verlaging BTM tot 6 % (m.u.v. alcoholistische dranken)</u>	347,5	<u>Horeca - réduction de la TVA à 6 % (à l'exception des boissons alcoolisées)</u>		
<u>Gedetailleerde uitleg van de betaling van de bedrijfsvoortreffing in zwaar getroffen sectoren</u>	460,0	<u>Dispense partielle du versement du précompte professionnel dans les secteurs fortement touchés</u>		
<u>Tijdelijke verhoonde investeringsafrek Corona</u>	178,9 110,9 62,1	<u>Majoration temporaire de la déduction pour investissement 'corona'</u>		
<u>Carry-back</u>	527,0	<u>Carry-back</u>		
Er komt in de personeelsbelasting en de vervoortschapsbelasting een "carry back" waarbij men verliezen van 2020 zal kunnen afrekken van de winst van 2019. Men kan dus voorafbelastingen terugvragen en de belastingsfactuur voor het inkomenstjar 2019 temperen. Vrijetelling voor toekomstige beroepsverliezen geleeden door belastingplichtigen die onderworpen zijn aan de personenbelasting of de belasting niet-inwoners/natuurlijke personen + Vrijstelling ter verstrekking van de sovabilliteit en het eigen vermogen van de vervoortschappen ten gevolge van de COVID-19 pandemie		<u>Il y aura un "carry-back" pour l'impôt des personnes physiques et l'impôt des sociétés grâce auquel il sera possible de déduire les pertes de 2020 des bénéfices de 2019. Les avances pourront donc être récupérées et les impôts pour l'année de revenus 2019 seront ainsi réduits. Exonération pour de futures pertes professionnelles subies par des contribuables assujettis à l'impôt des personnes physiques ou à l'import des non-résidents, des personnes morales + Exonération en vue de renforcer la solvabilité et les fonds propres des sociétés suite à la pandémie du COVID-19</u>		

Wederopbouwreserve voor vennootschappen.	Bedrijven zullen de komende drie jaar onder bepaalde voorwaarden een wederopbouwreserve kunnen aanleggen ten behoeve van het verlies dat ze in 2020 leden. Het geld nodig voor de ophouw van deze reserve mag worden afgetrokken van de bedrijfswinsten van dit en die komende jaren. Impact vanaf 2022.	-
Aftrekken van het deelbare voorvoorschot BTW		
Vristelling van heffing van expedietierecht	De bedoeling van de maatregel is de verlenging van de maatregel, ingevoerd bij de wet van 29 mei 2020 houdende diverse dringende fiscale bepalingen ten gevolge van de COVID-19 pandemie, waarbij de griffies van de notulen en rechtbanken, die door de maatregelen genomen in het kader van de bestrijding van het Covid-19 virus, vaak onder niemand mochten blijven functioneren, tijdelijk werden ontlast van de inning van het expedietierecht (artikelen 271 en 272 van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten) dat wordt gehanteert op de uitgiffen, kopieën of uittrekksels van vonnissen en arresten die in de griffies worden aangeleverd. Voor de griffies betekent dit een belangrijke administratieve lastverlaging.	1,0 Pas d'impact SEC.
Suppression de l'avance de décembre pour la TVA.		
Dispense de la perception du droit d'expédition	'la mesure projetée vise à prolonger la mesure temporaire, introduite par la loi du 29 mai 2020 diverses mesures fiscales urgentes en raison de la pandémie du COVID-19 et qui vise à dispenser temporairement les griffies des cours et tribunaux, qui doivent continuer à fonctionner souvent en sous-effectif en raison des mesures prises dans le cadre de la lutte contre le virus Covid-19, de la perception du droit d'expédition (articles 271 et 272 du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de griffier) perçus sur les expéditions, copies ou extraits des jugements et arrêts qui sont délivrés dans les griffies. Pour les griffies, cela signifie une réduction significative de la charge administrative.'	
Uitbreiding tax shelter voor investeringen in KMOS	Belastingvermindering voor de verwerving van nieuwe aandelen van ondernemingen die hun omzet hiervóór de COVID-19-pandemie sterk hebben zien dalen	- 2,3
Vermindering van het tarief bij onvoldoende voorbetaaltingen.		- 50,4
Tide lijke verhoging van de aftrekbaarheid van recentiekosten		- 48,7
Uitbreiding van de tax shelter naar start-up en scale-up.		- 2,9
Afbetalingssplan federale belastingen	De aanvraag voor een afbetalingssplan moet ingediend worden tegen uiterlijk 30/6. Daarnaast worden de betaalttermijnen met 2 maanden verlengd voor zowel de BTW als de bedrijfsvoerheffing, personeelbelasting, vennootschapsbelasting en rechtspersonenbelasting.	Ontwerp KB Geen ESR-impact. Pas d'impact SEC.
Plan de paiement impôts féderaux	la demande d'un plan de paiement doit être introduite pour le 30/06 au plus tard. Par ailleurs, les délais de paiements sont prolongés de 2 mois tant pour la TVA que pour le précompte professionnel, l'impôt des personnes physiques, l'impôt des sociétés et l'impôt des personnes morales.	Projet d'A.R.

<u>Tijdelijke collectieve arbeidsduurvermindering</u>	Werkgaven die erkend zijn als onderneming in moeilijkheden en bij invoering van een tijdelijke collectieve herstructurering	Werkgaven die erkend zijn als onderneming in moeilijkheden : RSZ-vermindering bij invoering van een tijdelijke collectieve arbeidsduurvermindering.	2,4
<u>Tijdelijke wachtagenden voor zeevarenden</u>	Vergoeding voor zeevarenden die in gevolge de coronacrisis niet kunnen aanmonteren.	Geldt voor de periode van 1 juli 2020 ten juni 2021	1,6
<u>Uitsel van betaling aan de RZ</u>	Er wordt uitsel van betaling aan de RZ gegeven tot 15/12/2020. Voor bepaalde sectoren wordt dit uitsel zelfs automatisch toegerekend (o.a. horeca, cultuur, sport en recreatie). Het uitsel van betaling heeft betrekking op alle betalingen vanaf 20 maart 2020.	Ontwerp KB	
<u>Vergoeding aan werknemers in de gezondheidszorg, privésector en provinciale en lokale overheden</u>	Dit kan gaan om een vergoeding voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid, blijvende ongeschiktheid, geneeskundige verzorging of in geval van overlijden over een vergoeding voor nabestaanden.	14,4 2,0	
<u>Uitbreiding van erkennung als berendsziekte voor essentiële sectoren (buiten gezondheidssector)</u>			0,8 0,1
<u>Vergoeding overlijden vrijwilligers</u>	Vergoeding bij overlijden vrijwilligers en jobstudenten die geholpen hebben in de strijd tegen Covid-19	0,4	
<u>Voorontwerp sociaal akkoord federale zonesectoren dd 03.07.2020 - Loonverhoging</u>		- 250,0	
<u>Voorontwerp sociaal akkoord federale zonesectoren dd 03.07.2021 - Kwalitatieve verbetering van de arbeidsomstandigheden</u>		- 100,0	
Total		11.326,3	688,7

Tabel 10: Garantieregelingen n.a.v. Covid-19

Liste des mesures	Description	Maximum bedrag voorwaardelijke verplichtingen* (In mlo)	
		Montant maximum des engagements conditionnels* (En mlo)	Stand van zaken
Garantieovereenkomst tussen de federale overheid en de financiële sector	Definiciële sector verbint zich ertoe de betaling van schulden uit te stellen tot 31 december 2020 aan levensvatbare niet-financiële vennootschappen, zelfstandigen en hypothekenreclamants met betalingsproblemen. De federale overheid heeft een garantimechanisme geactiveerd van een maximum totaal van 50 miljard euro Belgische staatssteun dat is opgedeeld in :	Goodgekeurd	Invordering
	- een Garantie I : waarborgregeling op kortetermijnkrediet en nieuwe kredieten en credietlijnen met een maximale looptijd van 12 maanden die door de kredietinstellingen worden verleend aan levensvatbare niet-financiële vennootschappen en zelfstandigen zelfstandigen vanaf 1 april 2020 en tot 31 december 2020)	2.808	2020
	- een Garantie II : een aanvullende waarborgregeling werd ingevoerd met de wet van 20 juli 2020 tot verstrekkings van een staatwaarborg voor bepaalde kredieten aan KMU's in de strijd tegen de gevolgen van het coronavirus		2021
Volgens de meest recente cijfers werden reeds 2,8 milia garanties verleend.			Total 2.808

Tableau 10: Systèmes de garantie à propos de Covid-19

Convention de garantie entre le gouvernement fédéral et le secteur financier	Le secteur financier s'engage à reporter [le paiement des dettes jusqu'au 30 septembre 2020 pour les entreprises non financières, indépendants et emprunteurs hypothécaires viables ayant des problèmes de paiement. Le gouvernement fédéral a activé un mécanisme de garantie d'un montant maximum de 50 milliards d'euros. L'aide de l'Etat belge est divisée en :	État d'avancement de l'adoption	
		Adopté	En cours
	une Garantie I : dispositif de garanties sur les crédits à court terme (nouveaux crédits et lignes de crédit) d'une durée maximale de 12 mois qui sont accordées par les établissements de crédit aux sociétés non financières viables et aux indépendants indépendants du 1er avril 2020 au 31 décembre 2020)		
	- une Garantie II : un dispositif de garantie complémentaire a été mis en place avec la loi du 20 juillet 2020 portant garantie de l'Etat pour certains prêts aux PME dans la lutte contre les conséquences du virus corona selon les chiffres les plus récents, 2,8 milliards de garanties ont déjà été émises.		

Gemeenschappen en Gewesten

Vlaamse Gemeenschap

Tabel 11: Budgettaire impact Covid-19-maatregelen

Lijst van maatregelen	Beschrijving	Stand van zaken invoering	ESR Code Code SEC.	Budgettaire impact Impact budgétaire
CRISISBEHEERSING CORONA PROVISIE 2021				
CORONAMAATREGELLEN 2020 - ACTUALISATIE CIJFERS 2020 (UITVOERING)				
Hinderpremie	Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot toekennung van steun aan ondernemingen die verplicht moeten sluiten of exploitatiebeperkingen krijgen opgelegd ten gevolge van de maatregelen genomen door de Nationale Veiligheidsraad vanaf 12 maart 2020 inzake het coronavirus. De premie bedraagt € 4.000 in geval van een volledige sluiting gedurende de eerste drie weken en € 160 per dag vanaf 6 april 2020.	Ingevoerd		
Compensatiepremie	Ontwerpbesluit van de Vlaamse regering tot toekennung van steun aan ondernemingen die een omzetdaling hebben ten gevolge van de maatregelen genomen door de Nationale Veiligheidsraad vanaf 12 maart 2020 inzake het coronavirus. Een eenmalige compensatiepremie van € 3.000 wordt toegekend aan bedrijven en zelfstandigen die niet verplicht moeten sluiten, maar die hun omzet fors zijn terugopen (omzetverlies van minstens 60% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar - referentperiode 14 maart - 30 april 2019). De premie is ook van toepassing op personen die zelfstandig zijn in bijberoep en die vergelijkbare socialezekerheidsbijdragen betalen als iemand die zelfstandig is in hoofdberoep. Personen met een bijberoep die bijdragen betalen op een inkomen tussen € 6.996,89 en € 13.993,78 kunnen een premie van € 1.500 krijgen, mits ze ook voor minder dan 80% in loondienst werken.	Ingevoerd	D.3 1.160,0	2020 300,0

MESURES CORONA 2020 - ACTUALISATION CHIFFRES 2020 (EXÉCUTION)	Prise de nuisances	Projet d'arrêté du Gouvernement flamand accordant de l'aide aux entreprises qui doivent obligatoirement fermer ou qui ont été soumises à des restrictions d'exploitation à la suite des mesures relatives au coronavirus prises par le Conseil National de Sécurité à partir du 12 mars 2020 : la prime s'élève à 4 000 euros en cas de fermeture complète pendant les trois premières semaines et à 160 euros par jour à partir du 6 avril 2020.	Adopté

Tableau 11: Impact budgétaire mesures Covid-19	Liste des mesures	Description	État d'avancement État de l'adoption

Communautés et Régions

Communauté flamand

Tableau 11: Impact budgétaire mesures Covid-19

Coronahulpfonds (semi)overheidssector	Gesubsidieerde bedrijven zullen hun verliezen kunnen recupereren via een noodfonds (€ 200 miljoen) voor gesubsidieerde sectoren (cultuur, jeugd, media, sport, schoolreizen enz.) en specifieke sectoren (tuinbouw, segmenten van het toerisme, mobiliteit en openbare werken).	Ingevoerd	D.3	296,4
Vergoeding van de kosten voor elektriciteit, verwarming of waterverbruik voor de eerste maand van de tijdelijke werkloosheid als gevolg van de coronacrisis	De forfaitaire vergoeding is gebaseerd op een gemiddelde water- en energierekening van alle gezinnen. De vergoeding bedraagt € 202,68 per werknemer die als gevolg van de coronacrisis tijdelijk of deeltijds werkloos is geworden (minstens 1 dag).	Ingevoerd	D.63	184,0
Systeem contacttracing	Beslissing van de Vlaamse Regering om over te gaan tot de gunning van een overheidsopdracht voor de opsporing (tracing) en begeleiding van personen die mogelijk een risicodragend contact hebben gehad met een COVID-19 besmet persoon	ingevoerd	P.2	122,6
Subsidie infrastructuur en materiaal residentiële sectoren	COVID-19-subsidie infrastructuur en materiaal residentiële sectoren ; Ontwerpbesluit van de Vlaams Regering tot vaststelling van de regels voor de toekenning van een subsidie aan residentiële voorzieningen in het beleidsdomein Welzijn, Volksgezonheid en Gezin voor de vergoeding van bepaalde kosten ten gevolge van de COVID-19-epidemie	ingevoerd	P.2	94,8
Vlaams beschermingsmechanisme voor ondernemingen	COVID-19-Vlaams Beschermingsmechanisme voor ondernemingen in het kader van het coronavirus ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende het Vlaams Beschermings-mechanisme voor ondernemingen die een omzetting hebben ten gevolge van de verstrekte coronamaatregelen genomen vanaf 29 juli 2020, tot wijziging van artikel 10 en 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juni 2020 inzake de corona ondersteuningspremie en tot wijziging van artikel 1 van en tot toevoeging van een bijlage aan het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2020 inzake de corona handelshuur-tening	ingevoerd	D.3	80,0
Fonds d'urgence Corona du secteur (semi)-public	Couverture des frais de consommation d'électricité, de chauffage ou d'eau pendant le premier mois de chômage temporaire résultant de la crise du coronavirus	La compensation forfaitaire est basée sur une facture moyenne d'eau et d'électricité de tous les ménages. L'indemnité s'élève à 202,68 euros par salarié qui s'est retrouvé au chômage temporaire ou au chômage temporaire à temps partiel (minimum 1 jour) en raison de la crise du coronavirus.		D.63
Système de traçage de contacts	Décision du Gouvernement flamand de passer à l'adjudication d'un marché public pour le dépistage (tracage) et l'accompagnement de personnes susceptibles d'avoir eu un contact à risque avec une personne infectée par le COVID-19	Adopté		P.2
Subvention infrastructures et équipements secteurs résidentiels	COVID-19 : subvention pour des infrastructures et équipements dans les secteurs résidentiels ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand établissant les règles d'octroi d'une subvention aux structures résidentielles dans le domaine politique Bien-être, Santé publique et Famille pour le remboursement de certains frais par suite de l'épidémie de COVID-19	COVID-19 : subvention pour des infrastructures et équipements dans les secteurs résidentiels ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand établissant les règles d'octroi d'une subvention aux structures résidentielles dans le domaine politique Bien-être, Santé publique et Famille pour le remboursement de certains frais par suite de l'épidémie de COVID-19	Adopté	
Mécanisme de protection flamand pour les entreprises	COVID-19 : mécanisme de protection flamand pour les entreprises dans le cadre du coronavirus ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand relatif au mécanisme de protection flamand pour les entreprises qui subissent une baisse de leur chiffre d'affaires en raison des mesures intensifiées de lutte contre le coronavirus prises à partir du 29 juillet 2020, modifiant les articles 10 et 21 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 12 juin 2020 relatif à la prime de soutien corona et modifiant l'article 1 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 29 mai 2020 relatif au prêt corona au bail commercial et ajoutant une annexe à cet arrêté	COVID-19 : mécanisme de protection flamand pour les entreprises dans le cadre du coronavirus ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand relatif au mécanisme de protection flamand pour les entreprises qui subissent une baisse de leur chiffre d'affaires en raison des mesures intensifiées de lutte contre le coronavirus prises à partir du 29 juillet 2020, modifiant les articles 10 et 21 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 12 juin 2020 relatif à la prime de soutien corona et modifiant l'article 1 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 29 mai 2020 relatif au prêt corona au bail commercial et ajoutant une annexe à cet arrêté	Adopté	

Premies zelfstandige ondernemers	COVID-19: vervolgmaatregelen premies voor zelfstandige ondernemers ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van steun aan ondernemingen die een omzetdaling hebben tot wijziging van de artikelen 1, 9 en 11 van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 april 2020 tot toekenning van steun aan ondernemingen die een omzetdaling hebben ten gevolge van de exploitatiebeperkingen opgelegd door de maatregelen genomen door de Nationale veiligheidsraad vanaf 12 maart 2020 inzake het coronavirus, en tot wijziging van de artikelen 1, 6, 9 en 12 van het besluit van de Vlaamse Regering van 20 maart 2020 tot toekenning van steun aan ondernemingen die verplicht moeten sluiten ten gevolge van de maatregelen genomen door de Nationale Veiligheidsraad vanaf 12 maart 2020 inzake het coronavirus	Ingevoerd
Opvang schoolkinderen	COVID-19: opvang schoolkinderen ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een projectsubsidie ter compensatie van de kosten voor opvang van schoolkinderen tijdens de schooluren	Ingevoerd
De Lijn	Provisie Corona Noodfonds (semi-)publieke sector : De Lijn	Ingevoerd
ICT middelen onderwijs	COVID-19: ICT-middelen onderwijs ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van extra ICT-middelen voor het gewoon en buitengewoon lager voor leerlingen vanaf het vijfde leerjaar (geboortejaar 2008) en secundair onderwijs in het kader van de aanpak van COVID-19	Ingevoerd
Kinderopvang	Kinderopvang: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot bestrijding van de negatieve gevolgen van het Covid-19 virus voor de gezinnen en de organisatoren in de kinderopvang	Ingevoerd
Werkingsmiddelen onderwijs	COVID-19: werkingsbudget scholen ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van extra werkings budget voor de scholen van het gewoon en buitengewoon basis-en secundair onderwijs omwille van de genomen maatregelen en hieraan verbonden extra onkosten gemaakt door de scholen tegen verspreiding van COVID-19	Ingevoerd
Primes entrepreneurs indépendants	COVID-19 : mesures de suivi primes pour les entrepreneurs indépendants ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand attribuant de l'aide aux entreprises souffrant d'une baisse de leur chiffre d'affaires malgré l'assouplissement des mesures de lutte contre le coronavirus, modifiant les articles 1er, 9 et 11 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 10 avril 2020 portant octroi d'une aide aux entreprises confrontées à une baisse du chiffre d'affaires à la suite des restrictions d'exploitation imposées par les mesures prises par le Conseil national de Sécurité à partir du 12 mars 2020 concernant le coronavirus et modifiant les articles 1er, 6, 9 et 12 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 20 mars 2020 accordant de l'aide aux entreprises qui doivent obligatoirement être fermées à la suite des mesures relatives au coronavirus prises par le Conseil national de Sécurité à partir du 12 mars 2020	Adopté
D.3	69,0	
Primes entrepreneurs indépendants	COVID-19 : mesures de suivi primes pour les entrepreneurs indépendants ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand attribuant de l'aide aux entreprises souffrant d'une baisse de leur chiffre d'affaires malgré l'assouplissement des mesures de lutte contre le coronavirus, modifiant les articles 1er, 9 et 11 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 10 avril 2020 portant octroi d'une aide aux entreprises confrontées à une baisse du chiffre d'affaires à la suite des restrictions d'exploitation imposées par les mesures prises par le Conseil national de Sécurité à partir du 12 mars 2020 concernant le coronavirus et modifiant les articles 1er, 6, 9 et 12 de l'arrêté du Gouvernement flamand du 20 mars 2020 accordant de l'aide aux entreprises qui doivent obligatoirement être fermées à la suite des mesures relatives au coronavirus prises par le Conseil national de Sécurité à partir du 12 mars 2020	Adopté
D.3	43,5	
De Lijn	Accueil des écoliers	Adopté
P.2	34,2	
De Lijn	Moyens TIC enseignement	Adopté
P.2	35,0	
De Lijn	Provision fonds d'urgence corona secteur (semi)-public : De Lijn	Adopté
D.6.1	32,5	
Accueil des enfants	COVID-19 : moyens TIC enseignement ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand allouant des moyens TIC supplémentaires à l'enseignement primaire ordinaire et spécial pour les élèves à partir de la cinquième année (année de naissance 2008) et à l'enseignement secondaire dans le cadre de la lutte contre le COVID-19	Adopté
P.2	25,4	
Moyens de fonctionnement enseignement	Accueil des enfants - Projet d'arrêté du Gouvernement flamand relatif à la lutte contre les effets négatifs du virus COVID-19 pour les familles et les organisateurs dans l'accueil des enfants	Adopté
Covid-19 : budget de fonctionnement écoles ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand attribuant un budget de fonctionnement supplémentaire aux écoles de l'enseignement fondamental et secondaire ordinaire et spécial à la suite des mesures qui ont été prises, et des frais supplémentaires faits par les écoles, dans ce cadre pour lutter contre la propagation du COVID-19	Covid-19 : budget de fonctionnement écoles ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand attribuant un budget de fonctionnement supplémentaire aux écoles de l'enseignement fondamental et secondaire ordinaire et spécial à la suite des mesures qui ont été prises, et des frais supplémentaires faits par les écoles, dans ce cadre pour lutter contre la propagation du COVID-19	Adopté

Compensatie kinderopvang	COVID-19: aanpassing subsidievoorraarden en afbouwen compensatie kinderopvang ; ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 maart 2020 tot bestrijding van de negatieve gevolgen van het Covid-19 virus voor gezinnen en de organisatoren in de kinderopvang, wat betreft de aanpassing van de subsidievoorraarden en het afbouwen van de compensatie en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 april 2020 tot bestrijding van de negatieve gevolgen van het Covid-19 virus voor de gezinnen en de organisatoren in de buitenschoolse opvang, in de opvang van zieke kinderen en preventieve gezinsondersteuning, wat betreft de aanpassing van de subsidievoorraarden en het afbouwen van de compensatie	Ingevoerd	D.621	24,3
Compensation accueil des enfants	COVID-19 : adaptation des conditions de subvention et suppression progressive de la compensation pour l'accueil des enfants ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand modifiant l'arrêté du Gouvernement flamand du 24 mars 2020 relatif à la lutte contre les effets négatifs du virus COVID-19 pour les familles et les organisateurs dans l'accueil des enfants, en ce qui concerne l'adaptation des conditions de subvention et la suppression progressive de la compensation	Adopté	D.621	23,7
Compensation centres de soins résidentiels	COVID-19 : compensation pour les centres de soins résidentiels, centres de court séjour, centres de soins de jour et centres d'accueil de jour ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand instaurant un certain nombre de mesures de soutien aux centres de soins résidentiels, aux centres de court séjour, aux centres de soins de jour et aux centres d'accueil de jour suite à la crise du COVID-19 : PARTIE A : Continuité intervention de base pour soins & compensation des contributions des utilisateurs non perçues dans les centres de soins résidentiels, centres de court séjour, centres de soins de jour + PARTIE B : déploiement des soins infirmiers à domicile dans des centres de soins résidentiels	Adopté		
Budget de fonctionnement enseignement	COVID-19 : budget de fonctionnement supplémentaire pour les écoles ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand attribuant un budget de fonctionnement supplémentaire aux écoles de l'enseignement fondamental et secondaire ordinaire et spécial, aux CLB et aux internats à la suite des mesures qui ont été prises et des frais supplémentaires faits par les écoles dans ce cadre pour lutter contre la propagation du COVID-19 pour la période septembre-décembre 2020	Adopté	P.2	22,0

Toelatingsexamen arts-tandarts	Dringende COVID-19-maatregelen beleidsdomein Onderwijs en Vorming vervat in de eerste herverdeling BA CB0-1-CBG2AB-PR Coronaopvisie: toelatingsexamen arts-tandarts	Ingevoerd	P.2	18,5
Actieplan mentaal welzijn	COVID-19: actieplan mentaal welzijn	Ingevoerd	P.2	18,2
Beschermend zorgmateriaal	COVID-19: herverdeling provisie beschermend zorgmateriaal	Ingevoerd	P.2	15,0
maatregelen cultuur, jeugd, sport, media en delokale besturen, en met betrekking tot de armoedebestrijding	Bekräftiging en afkondiging van het decreet tot het nemen van dringende maatregelen met betrekking tot de noodfondsen voor cultuur, jeugd, sport, media en delokale besturen, en met betrekking tot de armoedebestrijding naar aanleiding van de COVID-19-pandemie, aangenomen door het Vlaams Parlement op 17 juni 2020	Ingevoerd	D.3	15,0
gezinsbijslag	Bekräftiging en afkondiging vanhet decreet tot invoering van een uitzonderlijke gezinsbijslag in het kader van de COVID-19-maatregelen, aangenomen door het Vlaams Parlement op 10 juni 2020	Ingevoerd	D.621	15,0

consumptiebudget kwetsbare doelgroepen	COVID-19: subsidie consumptiebudget kwetsbare doelgroepen ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een specifieke subsidie aan de Vlaamse gemeenten, OCMW's en de Vlaamse Gemeenschapscommissie ter ondersteuning van het consumptiebudget voor kwetsbare doelgroepen	Ingevoerd	D.622	15,0
compensatiemaatregel personen met een handicap	COVID-19: compenserende maatregelen personen met een handicap ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering over de financiële gevolgen van de maatregelen ter bestrijding van COVID-19 voor voorzieningen voor personen met een handicap en voor personen met een handicap die ondersteuning hebben van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap	Ingevoerd	D.623	13,5

investeringen digitale werkplek en basisinfrastructuur	Verschilde investeringen met betrekking tot digitale werkplek en basisinfrastructuur	Ingevoerd	P.51	112
compensatiemaatregel buitenschoolse opvang	COVID-19 : compensatiemaatregelen buitenschoolse opvang, opvang zieke kinderen en gezinsondersteuning	Ingevoerd	D.621	103

Herfst en winterscholen	Herfst-en winterscholen ; Ontwerp van projectopdracht voor de organisatie van 'remedieringslessen in het secundair onderwijs' ('Herfst-en Winterscholen') voor deschoolen van hergewoon en buitengewoon secundair onderwijs en de centra voor deeltijds beroepssecundair onderwijs van 19 oktober 2020 tot en met 19 februari 2021 van het schooljaar 2020-2021	Ingevoerd
Beschermend zorgmateriaal	COVID-19; herschikking middelen voor de aankoop van beschermende zorgmateriaal ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de herverdeling van de uitgaveverbleegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2020	Ingevoerd
Mondmaskers	Herverdeling budget voor dringendaankoop mondmaskers	Ingevoerd
Contacttracing	COVID-19; subsidie contact-en bronsporing ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot toekeoming van een subsidie aan de zorgraden om de contact-en bronsporing ter bestrijding van de Covid-19-pandemie te versterken	Ingevoerd
Diensten voor gezinstzorg	COVID-19; maatregelen diensten voor gezinstzorg ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot beapling van een aantal maatregelen ter ondersteuning van de diensten voor gezinstzorg naar aanleiding van de COVID-19-pandemie	Ingevoerd
Kwetsbare kinderen en jongeren	Coronavirus Covid-19 en impact op maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren	Ingevoerd
Subsidie kinderopvang en buitenschoolse opvang	COVID-19; subsidie kinderopvang en buitenschoolse opvang ; Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot regeling van een subsidie voor de organisatoren en van maatregelen voor de gezinnen in de kinderopvang en de buiten-schoolse opvang naar aanleiding van de gevolgen van het COVID-19-virus en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 maart 2020 tot bestrijding van de negatieve gevolgen van het COVID-19 virus voor de gezinnen en de organisatoren in de kinderopvang en het besluit van de Vlaamse Regering van 1 april 2020 tot bestrijding van de negatieve gevolgen van het Covid-19 virus voor de gezinnen en de organisatoren in de buitenschoolse opvang, in de opvang van zielde kinderen en in de preventieve gezins-ondersteuning ; 18/9: Principiële goedkeuring m.h.o. op adviesaanvraag aan de Raad van State	Ingevoerd

	D.3	9,0
P.2	7,0	
P.2	7,0	
P.2	5,6	
P.2	4,8	
P.2	4,5	
D.621	4,1	

Écoles d'automne et d'hiver	Écoles d'automne et d'hiver ; Projet d'appel à projets pour l'organisation de cours de remédiation dans l'enseignement secondaire (« Écoles d'automne et d'hiver ») pour les écoles de l'enseignement secondaire ordinaire et spécial et les centres d'enseignement secondaire professionnel à temps partiel du 19 octobre 2020 au 19 février 2021 inclus de l'année scolaire 2020-2021	Écoles d'automne et d'hiver ; Projet d'appel à projets pour l'organisation de cours de remédiation dans l'enseignement secondaire (« Écoles d'automne et d'hiver ») pour les écoles de l'enseignement secondaire ordinaire et spécial et les centres d'enseignement secondaire professionnel à temps partiel du 19 octobre 2020 au 19 février 2021 inclus de l'année scolaire 2020-2021	Adopté
Matériel de protection	CCOVID-19 : réaffectation des moyens pour l'achat de matériel de protection ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand relatif à la redistribution de l'article budgétaire C80-1CBGZAB-PR du budget des dépenses de la Communauté flamande pour l'année budgétaire 2020	CCOVID-19 : réaffectation des moyens pour l'achat de matériel de protection ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand relatif à la redistribution de l'article budgétaire C80-1CBGZAB-PR du budget des dépenses de la Communauté flamande pour l'année budgétaire 2020	Adopté
Masques buccaux	Redistribution du budget pour l'achat d'urgence de masques buccaux.	Redistribution du budget pour l'achat d'urgence de masques buccaux.	Adopté
Traçage de contacts	CCOVID-19 : subvention détection de la source et traçage de contacts ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand octroyant une subvention aux conseils des soins en vue de renforcer la détection de l'origine et le traçage de contacts dans le cadre de la lutte contre la pandémie du COVID-19	CCOVID-19 : subvention détection de la source et traçage de contacts ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand octroyant une subvention aux conseils des soins en vue de renforcer la détection de l'origine et le traçage de contacts dans le cadre de la lutte contre la pandémie du COVID-19	Adopté
Services d'aide aux familles	CCOVID-19 : mesures pour les services d'aide aux familles ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand instaurant un certain nombre de mesures de soutien à aux services d'aide aux familles à la suite de la pandémie COVID-19	CCOVID-19 : mesures pour les services d'aide aux familles ; Projet d'arrêté du Gouvernement flamand instaurant un certain nombre de mesures de soutien à aux services d'aide aux familles à la suite de la pandémie COVID-19	Adopté
Enfants et jeunes vulnérables	Coronavirus COVID-19 et impact sur les enfants et jeunes socialement vulnérables	Coronavirus COVID-19 et impact sur les enfants et jeunes socialement vulnérables	Adopté
Subvention pour l'accueil des enfants et l'accueil extrascolaire	CCOVID-19 : subvention pour l'accueil des enfants et l'accueil extrascolaire ; Avant-projet d'arrêté du Gouvernement flamand réglant l'octroi d'une subvention pour les organismes et reglant les mesures pour les familles dans l'accueil des enfants et l'accueil extrascolaire en réponse aux effets du virus COVID-19 et modifiant l'arrêté du Gouvernement flamand du 24 mars 2020 relatif à la lutte contre les effets négatifs du virus COVID-19 pour les familles et les organisateurs dans l'accueil des enfants, ainsi que l'arrêté du Gouvernement flamand du 1 avril 2020 relatif à la lutte contre les effets négatifs du virus COVID-19 pour les familles et les organisateurs de l'accueil extrascolaire de l'accueil d'enfants malades et du soutien préventif aux familles ; 18/09 ; accord de principe en vue de la demande d'avis au Conseil d'Etat	CCOVID-19 : subvention pour l'accueil des enfants et l'accueil extrascolaire ; Avant-projet d'arrêté du Gouvernement flamand réglant l'octroi d'une subvention pour les organismes et reglant les mesures pour les familles dans l'accueil des enfants et l'accueil extrascolaire en réponse aux effets du virus COVID-19 et modifiant l'arrêté du Gouvernement flamand du 24 mars 2020 relatif à la lutte contre les effets négatifs du virus COVID-19 pour les familles et les organisateurs dans l'accueil des enfants, ainsi que l'arrêté du Gouvernement flamand du 1 avril 2020 relatif à la lutte contre les effets négatifs du virus COVID-19 pour les familles et les organisateurs de l'accueil extrascolaire de l'accueil d'enfants malades et du soutien préventif aux familles ; 18/09 ; accord de principe en vue de la demande d'avis au Conseil d'Etat	Adopté

Online cursussen VDAB	Verhoging van het aanbod aan online cursussen van de Vlaams-Dienst voor Arbeidsbenoeding en Beropsopleiding (VDAB)	ingevoerd	P.2	4,0
Sensibilisering	Communicatiecampagne in kader van Coronacrisis (creatie en aankoop van mediaruimte voor sensibilisering	ingevoerd	P.2	3,6
Tweedelijnsdefensie	COVID-19: tijdelijke personeelsuitbreidings bij het Agentschap Zorg en Gezondheid voor mobiele équipes in kader van tweedelijnsdefensie	ingevoerd	D.1	3,5
Corona exit-plannen	VIAAM Corona Exit-plan, FIT Corona Exit-plan	ingevoerd	P.2	3,3
Vaccins pneumokokken	Leveren van vaccins tegen pneumokokken voor volwassenen	ingevoerd	P.2	2,1
Cyberveilige steden en gemeenten	Cyberveiligheid in de lokale besturen	ingevoerd	P.2	2,0
Contacttracing	Opsporing (tracing) en begleidings van personen die mogelijk een risicodagend contact hebben gehad met een COVID-19 besmet persoon	ingevoerd	P.2	1,8

Organisatie zomerscholen	COVID-19: subsidie organisatie zomerscholen ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een projectsubsidie van maximaal 1.585.000 euro voor de organisatie van zomerscholen 2020 voor de periode van 6 juli 2020 tot en met 28 augustus 2020	ingevoerd	D.3	1,6
Private en sociale huurmarkt	COVID-19: maatregelen private en sociale huurmarkt	ingevoerd	D.3	1,5
Contacttracing	COVID-19: bijkomend krediet contactcenter 1700 premie IBO	ingevoerd	P.2	1,4
	COVID-19: individuele beroepsopleiding (IBO)	ingevoerd	D.3	1,3

Maatregelen beleidsveld wonen	COVID-19: maatregelen beleidsveld wonen ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende maatregelen voor de bijzondere sociale leningen, de huurwaarborgleningen, de studentenhuurcontracten en de sociale verhuurkantoren ten gevolge van de beperkende coronavirusemaatregele	ingevoerd	D.3	1,1
Ondersteuning van de toeristische sector	Maatregelen beleidsvelden van de Vlaamse minister van Justitie, Omgeving, Energie en Toerisme om de continuïteit van kritieke diensten te garanderen, ter ondersteuning van de toeristische sector en ter voorbereiding van het herstel	ingevoerd	D.3	1,0

Managementondersteuning residentiële voorzieningen	COVID-19: tijdelijke managementondersteuning residentiële voorzieningen Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot subsidiëring voor tijdelijke managementondersteuning in kader crisissbeheer bij een COVID-19 uitbraak in residentiële voorzieningen in het beleidsdomain Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	Ingevoerd
Subsidie zorggraden	COVID-19: subsidie zorggraden ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de zorggraden in het kader van de bestrijding van de covid-19-pandemie	Ingevoerd
Wijk-werken	COVID-19: wijk-werken Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 september 2017 betreffende wijk-werken, wat betreft de genomen maatregelen voor wijk-werken in gevolg van het coronavirus	Ingevoerd
HR investeringen	Verschillende investeringen met betrekking tot HR en organisatieontwikkeling ten gevolge van de coronacrisis (AgO)	Ingevoerd
Kindertopvang	COVID-19: toekenning projectsubsidie Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw voor kindertopvang passvaktarie	Ingevoerd
Digital onderwijs in de jeugdhulp	Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie aan de residentiële jeugdhulpvoorzieningen ter ondersteuning van het volgen van digitaal onderwijs door kinderen en jongeren in de jeugdhulp - Coronavirus	Ingevoerd
Budgetgarantie revalidatievoorzieningen	COVID-19: budgetgarantie revalidatievoorzieningen en revalidatievoorzieningen en revalidatiezakenhuisen ; Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 6 juli 2018 betreffende de overname van de sectoren psychiatrische verzorgingsthuisen, initiatieven van beschut wonen, revalidatievereenkomen, revalidatiezakenhuisen en multi- disciplinaire begeleidingscompagnies voor palliatieve verzorging, wat betreft compenserende maatregelen voor de revalidatievoorzieningen en de revalidatiezakenhuisen	Ingevoerd
D.1	1,0	
D.3	0,9	
D.3	0,9	
P.2	0,9	
D.3	0,8	
D.3	0,6	
D.621	0,6	

Zomerschool Vlaanderen	COVID-19: subsidie Zomerschool Vlaanderen ; ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot toekenning van een subsidie van maximaal 600.000 euro aan vzw "Universiteit van Vlaanderen" voor de organisatie van "Zomerschool Vlaanderen" tijdens de periode van 1 juli 2020 tot en met 30 september 2020	Ingevoerd	D.3 0,6
Maatschappelijk Relancecomité	Maatschappelijk Relancecomité	Ingevoerd	P.2 0,5
Subsidie a wel en ambassade - kwetsbare jongeren	Coronavirus COVID-19 en impact op maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren: DEEL 1: WVG + DEEL 2: CISM - a wel en ambassade	Ingevoerd	D.3 0,5
Nooodslag medisch materiaal	COVID-19: tegemoetkoming in de kosten voor de nooodslag van risicotrouwend medisch afval door Indaver nv	Ingevoerd	P.2 0,3
Cyberveilige steden en gemeenten	COVID-19: toekenning van een projectsubsidie aan de Vereniging voor Vlaamse Steden en Gemeenten (VvSG) voor cyberveilige steden en gemeenten	Ingevoerd	D.3 0,2
Vertaal en tolkvergoedingen	COVID-19: toekenning van een toelage aan het Vlaams Agentschap Integratie en Inburgering voor de tussenkomst in sociaal vertaal-en tolkvergoedingen	Ingevoerd	D.1 0,2
Kinderopvang	COVID-19: compensatiemaatregelen in kader van de kinderopvang	Ingevoerd	D.621 0,1
Total	2.707,4	300,0	

Tabel 12: Garantieregelingen n.a.v. Covid-19

Tableau 12: Systèmes de garantie à propos de Covid-19

Lijst van maatregelen	Beschrijving	Stand van zaken investerings-	Maximum bedrag voorwaardeijke verplichtingen* (In milio)	
			Montant maximum des engagements conditionnels* (In milio)	Etat d'avancement de l'adoption
cris is waarrborg PMV	Voor bedrijven en zelfstandigen die onvoldoende van de coronacrisis een overbruggingskrediet nodig hebben en niet onder federaal waarrborg regeling vallen. Dit komt bovenop bestaande waarrborgregeling tot 300 miljoen EUR per jaar voor investeringen en werkingskapitaal tot 1,5 miljarden euro met 75% waarrborging door Vlaams overheid.	Ingevoerd	100,0	Adopté
Verhoogde waarrborgen Gigant NV	In het kader van de tijdelijke versoepeling van de Europese staatssteunregels ingevolge de coronacrisis, zal Gigant (Waarrborgregeling boven € 1,5 miljoen) een aangepaste COVID-19-waarrborg in de markt kunnen zetten, die meer flexibiliteit biedt. De waarrborgspactel van Gigant wordt hiervoor opgetrokken en de huidige € 1,5 miljard naar € 3 miljard.	Ingevoerd	1500,0	Adopté
Total			1600,0	
Garanties accorées	Dans le cadre de l'assouplissement temporaire des règles européennes en matière d'aides d'État à la suite de la crise du coronavirus, Gigarant (réégime de garantie supérieure à 1,5 million EUR) lancera sur le marché une garantie adaptée au COVID-19, qui offre davantage de flexibilité. La capacité de garantie de Gigarant sera augmentée de 1,5 milliard actuellement à 3 milliards EUR.	Adopté		

Duitstalige Gemeenschap

Tabel 13: Budgettaire impact Covid-19-maatregelen

lijst van maatregelen	beschrijving	stand van zaken invoering	ESR Code	Budgettaire impact [In milj.]
Aankoop van maskers en ander medisch materiaal, communicatiecampagnes, ...		P.2	5,60	2,50
Bijkomende informatie-uitgaven om telewerk mogelijk te maken en om de scholen beter uit te rusten		D.9	0,80	0,30
Infrastructuuruitgaven: Aanzienlijke verhoging van de kredieten ter herlancering van de lokale economie		D.9	11,57	12,50
Steun voor gemeenten en OCMW's: Verhoging van de kredieten met het oog op bijkomende uitgaven en horroesteun		D.73	4,23	1,65
Bijkomende subsidies voor scholen (terugbetaling reizen)		D.3	0,05	0,00
Bijkomend schoolpersoneel (vervanging ziekten / personen in quarantaine)		D.1	0,63	0,61
Diverse maatregelen ter bevordering van de werkgelegenheid				0,55
Steun voorzorgend personeel: Vervanging van de aanvankelijk voor 2021-2024 voorziene barremieke verhoging naar 2020-2022		D.1p	0,75	2,10
Steun kinderopvang: Vervangingsinkomsten voor personeel in de kinderopvang		D.62	0,14	0,66
Verwachte stijging van de rentestaten				0,00
Diverse maatregelen aan de inkonsistente (niet-realiseerbare verkopen, terug te betalen subsidies, ...)				1,55
Kinderbijlags premie				1,62
Diverse sociale maatregelen, kinderbijstand, cultuur				0,67
Speciale dotaties en gezondheidsmaatregelen				0,00
Total		30,81		25,42

Communauté germanophone

Tableau 13: Impact budgétaire mesures Covid-19

lijst des mesures	description	ESR Code SEC	Impact budgétaire [En m€]	Etat d'avancement de l'adoption
Achat de masques et autre matériel médical, campagnes de communication, ...		P.2	5,60	
Défenses supplémentaires en informatique afin de réaliser le télétravail et un meilleur équipement des écoles		D.9	0,80	
Défenses en infrastructure: Augmentation substantielle des crédits dans un but de relance de l'économie locale		D.9	11,57	
Soutien au communes et CPAS: Augmentation des crédits afin de faire face aux dépenses supplémentaire, soutien Horeca		D.73	4,23	
Subsides supplémentaires aux écoles (remboursements voyages)		D.3	0,05	
Personnel supplémentaire écoles (Remplacements malades / quarantaine)		D.1	0,63	
Diverses mesures dans la promotion d'emploi			0,61	
Soutien personnel soignant: Avancement de l'augmentation des barèmes initialement prévue pour 2021-2024 vers 2020-2022			0,00	
Soutien garderie: Revenu de remplacement pour le personnel de garderie			0,55	
Prévision d'une hausse des charges d'intérêt				
Diverses mesures côté recettes (Ventes non réalisables, ,subsidies remboursables, ...)				
Prime allocations familiales				
Measures diverses dans les domaines sociaux, aide aux enfants, culture				
Dotations spéciales et mesures santé				
Total		30,81	25,42	

Tabel 14: Budgettaire impact Covid-19-maatregelen

Liste des mesures	Description	Etat d'avancement de l'adoption			
ESR Code. Code SEC.	Budgettaire Impact budgétaire				
Stand van zaken.	Investing				
Economie	Allerlei maatregelen ter ondersteuning van KMO's en zelfstandigen in verschillende sectoren die getroffen werden door de crisis en door de verplichte sluitingen als gevolg van de lockdown: - Allerlei premies voor bedrijven via cheques om de economie te ondersteunen (3 luiken) - Uitbreiding van het Geiggar-garantiesysteem - Schatkiststeun aan KMO's via Sovafin - Leningen via SOGEPA, financierend instrument voor bedrijven in herstructurering -...	Goedgekeurd	D.29+D.4+D.5+D.7+P.5+P.53+K.2 +D.8 - Other (other than D.41)	641,03	€2020 €2021
Sociale actie	Op het vlak van sociale actie heeft de regering o.a. beslist om een eeks uitgaan te neutraliseren, deze uitgaven worden genaamd op nagenoeg 66 miljoen EUR, uitgetrokken ter ondersteuning van diensten die hun activiteiten moeten voortzetten ten gunste van personen met een handicap (voornamelijk residentiële diensten) en van diensten die hun activiteiten moesten staken of afbouwen. Naast het jobbhorlof, was het er ook om te doen dat het activiteiten- en dienstenaanbod voor personen met een handicap en hun families gevrijwaard zou kunnen blijven, ook na de COVID-19 crisis.	Goedgekeurd	D.62+D.63+D.62 1+D.624+D.631	79,89	
Action Sociale	Au niveau de l'Action Sociale, le gouvernement a notamment décidé d'immuniser toute une série de dépenses estimées à près de 66 millions EUR afin de soutenir les services devant poursuivre leurs activités en faveur des personnes en situation de handicap singulièrement les services résidentiels, et les services contraints de cesser ou de réduire les activités. Au-delà du maintien de l'emploi, il s'agissait de garantir au-delà de la crise COVID-19 le maintien des activités, l'offre de services et de prestations en faveur des personnes en situation de handicap et de leur famille.	Adopté			
Gezondheid	Ook op het vlak van gezondheid waren er verschillende dringende beslissingen, waar onder: - Transfers naar AVIQ, bedoeld om steun te bieden aan ziekenhuizen, rusthuizen, woonzorgcentra, familiehulp- en ouderenzorg, gezondheidsdiensten,... - aankoop van mondmaskers via SRIW - aankoop van extra mondmaskers via Wallonie-Santé - aankoop van beschermingsmateriaal (maskers, schorten,...)	Goedgekeurd	P.2	122,04	

Tableau 14: Impact budgétaire mesures Covid-19

Liste des mesures	Description	Etat d'avancement de l'adoption			
ESR Code. Code SEC.	Budgettaire Impact budgétaire				
Stand van zaken.	Investing				
Economie	De nombreuses mesures en soutien aux PME et indépendants dans différents secteurs touchés par le crise et/et les fermetures obligatoires dues au lock down: - Diverses primes aux entreprises via des chèques pour soutenir l'économie (3 volets) - L'extension de la garantie envers Gelgar - Des soutiens de trésorerie aux PME via la Sovafin - Des prêts au travers de la SOGEPA, outil financier pour les entreprises en restructuration -...				
Gezondheid	Au niveau de la Santé, il y a également eu plusieurs décisions urgentes dont: - des transferts à l'AVIQ visant notamment à venir en aide aux hôpitaux, aux SMFs/MRS, aux SMF-aux services de soins de santé,... - l'achat de masques via SRIW - l'achat de masques complémentaires via Wallonie-Santé - l'achat de matériel de protection (masques, tabliers,...)	Adopté			
Santé					

Transversale provisie	Het gaat om een provisie die bij de aanpassing werd aangelegd om een bedrag te voorzien dat onmiddellijk kan vrijgemaakt en opgevraagd worden bij heropflakkering van de epidemie.	Goedgekeurd	P.2	60,00
Milieu	Maatregelen die hoofdzakelijk betrekking hebben op toekomst in de kosten van de antropogene watercyclus, bedoeld ter ontlasting van burgers, zelfstandigen, KMO's, bedrijven en het aFonds.	Goedgekeurd	D.62+D.63+D.62 1+D.624+D.631	15,87
Energie	Maatregelen met betrekking tot de budgetmeters en de beschermde klanten	Goedgekeurd	D.62+D.63+D.62 1+D.624+D.631	23,42
Tewerkstelling	Steunmaatregelen voor de dienstenchequesector en voor de centra voor socio-professionele integratie, en maatregelen voor jobbehoud bij de opleiders van het I.FAPME	Goedgekeurd	D.2 <u>D.3</u>	52,80
Fiscaliteit	I regeringsmaatregel om de belasting op automatische amusementsstoelen op te schorten voor de periode van verplichte huisuiting van de betrokken etablissementen	Goedgekeurd		
Locale besturen	Diverse maatregelen, waar onder geweststeun om comfortabele mondmaskers te leveren aan de bevolking via de gemeente, uitzonderlijke herfinanciering van het bijzonder Fonds voor sociale bijstand en een uitzonderlijke subsidie voor de gemeenten	Goedgekeurd	P.2	38,30
Overheid	Diverse maatregelen, waar onder mondmaskers voor overheidspersoneel, ontwikkeling van informatie tools voor telewerk, beschermingsmateriel	Goedgekeurd	P.2	7,04
Openbare werken	Transfers naar SOFICO in het kader van de crisis	Goedgekeurd	D.9	26,70
Toerisme	steun voor de invoering van verplichte gezondheidsmaatregelen bij activiteitshaverting, of voor het onderhoud van toeristische attracties	Goedgekeurd	P.2	6,71
Mobilité	Transfers naar OTW om het burgers personeel aangewezen te houden en met het oog op de nodige aanpassingen aan de crisis	Goedgekeurd	P.2	28,70
Landbouw	Uitsonderlijke steun voor de landbouwsector naar aanleiding van het inkomenverlies door de crisis	Goedgekeurd	D.3	10,45

Pouvoirs Locaux	Diverses mesures parmi lesquelles soutien régional à la fourniture de masques de confort à la population via les communes, refinancement exceptionnel du Fonds spécial de l'aide sociale et une subvention exceptionnelle aux communes	Adopté
Fonction Publique	Diverses mesures dont masques pour le personnel de la fonction publique, développement des outils informatiques dans le cadre du télétravail, matériel de protection sanitaire	Adopté
Travaux Publics	Transferts à la SOFICO dans le cadre de la crise	Adopté
Tourisme	soutien pour la mise en place des mesures sanitaires obligatoires à la reprise d'activités ou encore maintien des infrastructures des attractions touristiques	Adopté
Mobilité	Transferts à l'OTW afin de maintenir le personnel des bus et les adaptations nécessaires à la crise	Adopté
Agriculture	Soutien exceptionnel au secteur agricole suite à la perte de revenus liés à la crise	Adopté

Total	1.119,4	
--------------	---------	--

Tabel 15: Budgettaire impact Covid-19-maatregelen

Tableau 15: Impact budgétaire mesures Covid-19

Liste des mesures	Description	État d'avancement de l'adoption	Budgettaire impact (in mil)
			ESR-Code Code SEC
Y2020	Y2021		Impact budgétaire (En mil)
Subvention de fonctionnement aux communes dans le cadre des initiatives communales du Gouvernement : hébergement en urgence des 100 personnes dites « transmigrantées » sans logement au parc Maximilien et ce dans le contexte de la crise de santé de COVID-19	(GRBC-RV-49.67169)	approvée	
Subventions à des associations : hébergement en urgence des 100 personnes dites « transmigrantées » sans logement au parc Maximilien et ce dans le contexte de la crise de santé de COVID-19	(GRBC-RV-49.67169)	approuvé	
Ontwerp van bijzonder machtenbesluit van de Brussels Hoofdstedelijke Regering nr. 2020/005 houdende diverse maatregelen met betrekking tot de belasting op de inrichtingen van toeristisch karakter van de gezondheidscrisis COVID-19 (50% City tax) (BHR-SG-20.67341), Ontwerp van ordonnante houdende diverse maatregelen met betrekking tot de belasting op de inrichtingen van toeristisch logies op grond van de gezondheidscrisis van de COVID-19 (BHR-SG-20.68706)	goedgekeurd	P.2	26.80
			Subventions de fonctionnement spécifiques aux communes dans le cadre de la crise sanitaire COVID-19 (50% City taxe) (BHR-SG-20.67341); Projet et d'ordonnance portant des mesures relatives à la taxe sur les établissements d'hébergement touristique pris en raison de la crise sanitaire du COVID-19 (GRBC-SG-20.68706)

Bijkomende subsidie voor BPV: beheer van de behoeften aan persoonlijke beschermingsuitrusting en ander medisch materiaal en aan maskers voor de bevolking van het BHG	(BHR-RV-SG-AM-PS-BT-11.67498)	goedgekeurd	P.2
Steun aan micro-, kleine en middelgrote privé ondernemingen in het kader van de aankondiging, de overdracht van kennis in het kader van de organische ordonnante van 13 december 2007 betreffende de steun ter bevordering van de economische expansie	(BHR-BT-36.67841)	goedgekeurd	D.3
Werkingssubsidië aan BRUSOC voor het beheer van de microkredieten voor zelfstandigen en ZKO's (Zeer Kleine Ondernemingen) teverzekerken in het kader van de gezondheidscrisis COVID-19	goedgekeurd	P.2	1,00

Werkingssubsidië aan BRUSOC voor het beheer van de microkredieten voor zelfstandigen en ZKO's (Zeer Kleine Ondernemingen) teverzekerken in het kader van de gezondheidscrisis COVID-19	goedgekeurd	P.2	0,50
Ontwerp van bijzondere machtenbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering nr. 2020/045 van 19 juni 2020 betreffende de Proxi-lening (BHR-BT-36.68257)	goedgekeurd	P.2	0,13
- Werkingssubsidie aan finance.brussels (GIMB) - Hoofdstedelijke Regering nr. 2020/010 betreffende gedellegeerde opdrachten een gedellegeerde opdracht aan een investeringsmaatschappij voor Brussel (GIMB) voor de toekenning van kredieten aan bepaalde ondernemingen in de horecasector of voor de toelevering ervan vanwege de COVID-19- gezondheidscrisis (BHR-BT-36.67433)	goedgekeurd	P.2	0,40
Subsidies aan micro-, kleine en middelgrote ondernemingen die een investering realiseren in het kader van de organische ordonnante van 13 december 2007 betreffende de steun ter bevordering van de economische expansie	goedgekeurd	D.3	1,50

Steun aan privé ondernemingen die een investering realiseren betreffende het leefmilieu en de stedelijke integratie of het gelijkaardig maken met de Europese normen in het kader van de organische ordonnantie van 13 december 2007 betreffende de steun ter bevordering van de economische expansie	goedgekeurd	D.3	0,72	
Projectoproep – Werkingssubsidies aan de privé verenigingen met het oog op de ondersteuning van hun projecten en werking	goedgekeurd	D.3	0,20	
Werkingssubsidies: toegekend aan de vzw Credal en aan de CVBA Microstart in het kader van de gezondheidscrisis COVID-19	goedgekeurd	D.3	0,20	
Kapitaalsoverdracht toegekend aan de CVBA, Microstart in het kader van de gezondheidscrisis COVID-19	goedgekeurd	D.3	0,30	
Steun tot vergoeding van de ondernemingen getroffen door de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken (BHR-BT-19 tegelperken)	goedgekeurd	D.3	90,83	
Ontwerp van bijzondere machtenbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering nr. 2020/013 betreffende de steun tot vergoeding van de ondernemingen getroffen door de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken (BHR-BT-36.67092)	goedgekeurd	D.3	0,20	
Steun tot vergoeding van de ondernemingen actief in de primaire productie van landbouwproducten en de aquacultuur op het gebied van voeding	goedgekeurd	D.3	4,77	
Bijzondere machtenbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering nr. 2020/016 betreffende de steun in het kader van de gezondheidscrisis Covid-19 tot vergoeding van de ondernemingen actief in de primaire productie van landbouwproducten en de aquacultuur op het gebied van voeding	goedgekeurd	D.3	4,77	

Steun tot vergoeding van de exploitanten van het bezoldigd personeelvoer die getroffen zijn door de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken (BHR-RV-41.67624)	goedgekeurd	D.3	4,77	Aides aux entreprises privées réalisant un investissement à caractère environnemental, d'intégration urbaine ou de mise en conformité aux normes européennes dans le cadre de l'ordonnance organique du 13 décembre 2007 relative aux aides pour la promotion de l'expansion économique	approuvé
Steun aan ondernemingen die een terugval van hun activiteit ondergaan als gevolg van de gezondheidscrisis COVID-19	goedgekeurd	D.3	46,21	Appel à projets - Subventions de fonctionnement aux associations privées visant à soutenir leurs projets et fonctionnement	approuvé
Ontwerp van bijzondere machtenbesluit nr. 2020/030 van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de steun aan ondernemingen die een terugval van hun activiteit ondergaan als gevolg van de gezondheidscrisis COVID-19 (BHR-BT-36.67922)				Subventions de fonctionnement octroyées à l'ashl Credal et à la SCRL Microstart dans le cadre de la crise sanitaire du COVID-19	approuvé
				Transfert en capital octroyé à la SCRL Microstart dans le cadre de la crise sanitaire du COVID-19	approuvé

Facilitatieve werkingssubsidiës aan privéondernemingen voor de promotie van tewerkstelling binnen de ondernemingen: vergoeding van erkende sociale inschakelingsondernemingen die getroffen zijn door de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken (BHR-BC-39.67351)	Ontwerp van bijzondere machtenbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering nr. 2020/007 betreffende een compensatiële steun tot vergoeding van de erkende sociale inschakelingsondernemingen die getroffen zijn door de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken (BHR-BC-39.67351)	goedgekeurd	D.3	0,06
Snel uit te voeren tewerkstellingsmaatregel en om het hoofd te bieden aan de impact van de Covid-19 gezondheidscrisis op de tewerkstelling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHR-BC-39.68273)	Werkingssubsidie voor ACTIRIS voor de financiering van de steun voor de cultuurwerkers (COVID-19)	goedgekeurd	P.2	0,88
Werkingssubsidie voor ACTIRIS voor de financiering van de cultuurwerkers (BHR-BC-RV-SG-PS-39.68863)				

Snel uit te voeren tewerkstellingsmaatregel en om het hoofd te bieden aan de impact van de Covid-19 gezondheidscrisis op de tewerkstelling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHR-BC-39.68273)	Ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende invoering van uitzonderlijke steun voor de cultuurwerkers (BHR-BC-RV-SG-PS-39.68863)	goedgekeurd	D.3	5,00
Werkingssubsidie voor ACTIRIS ter versterking van het partnershipbeleid en het opleidingsaanbod (Covid-19)	Snel uit te voeren tewerkstellingsmaatregelen om het hoofd te bieden aan de impact van de Covid-19 gezondheidscrisis op de tewerkstelling in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHR-BC-39.68273)	goedgekeurd	P.2	1.83

7.71	7.71	Boedgekeurd	D.3	<p>Exploitatieubsidies in het kader van de COVID-19 gezondheidscrisis voor privé-ondernemingen die uitgeven: Bijzondere maatregelen uit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering nr. 2020/033 betreffende een compensatiepremie tot vergoeding van de erkende sociale ondernemingen die getroffen zijn door de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken</p> <p>Steun tot vergoeding van privé-verenigingen in de culturele en artistieke sector getroffen door de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken</p>
	D.3	Ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering nr. 2020/42 betreffende de toekenning van een premie voor creatieve en culturele instellingen zonder winstoogmerk getroffen door COVID-19-crisis (BHR-BC-39-68178)	goedgekeurd	<p>Subventions d'exploitation aux entreprises privées qui émettent les titres-services dans le cadre de la crise sanitaire COVID-19: Arrêté n°2020/012 du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale de pouvoirs spéciaux relatif à l'instauration de mesures de soutien des entreprises agrées en titres-services et de leurs travailleurs suite aux mesures d'urgence pour limiter la propagation du coronavirus COVID19</p>
	D.3	1.90	goedgekeurd	<p>Aide en vue d'indemniser les associations privées actives dans le secteur culturel et créatif affectées par les mesures d'urgence pour limiter la propagation du COVID-19</p> <p>Steun tot vergoeding van de fietskoerierbedrijven getroffen door de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken</p>
	D.3	0.02	goedgekeurd	<p>Projet d'arrêté de pouvoirs spéciaux du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale n° 2020/042 relatif aux mesures de soutien d'urgence au secteur créatif et culturel bruxellois suite à la crise Covid-19 (GRBC-BC-39-68178)</p> <p>Mesures de crise temporaires en soutien aux secteurs actifs en mobilité impactés par les mesures COVID-19 (GRBC-EV-41-67566)</p>
	P.2	1.06		<p>Arrêtés du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale octroyant une dotation de fonctionnement exceptionnelle Covid-19 à l'Agence du Stationnement de la Région de Bruxelles-Capitale en 2020 (GRBC-EV-41-67554 et GRBC-EV-41-67778)</p> <p>Dotation de fonctionnement exceptionnelle à parking.brussels</p>

(BHR-RV-11.67136); (BHR-BT-20.67567)	Bijkomende dotatie aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie; Compenserende maatregelen voor de Brusselse non-profitsector die afhangt van de colleges van de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, creatie van speciale dotaties om tegemoet te komen aan de buitengewone behoeften van de operatoren, als gevolg van de COVID-19-crisis; steunmaatregelen ter aanvulling van de beslissingen van 26 maart en 23 april 2020 voor de Brusselse non-profitsector die afhangt van het college van de Franse Gemeenschapscommissie.	goedgekeurd	4,58	D.29+D.4+D.5 +D.7+P.52+P.5 3+K.2+D.8 - Other (other than D.41)
(BHR-RV-11.67136); (BHR-RV-SG-AM-PS-BT- 11.67498); (BHR-BT-20.67567)	Bijkomende dotatie aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie: Compenserende maatregelen voor de Brusselse non-profitsector die afhangt van de colleges van de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, creatie van speciale dotaties om tegemoet te komen aan de buitengewone behoeften van de operatoren, als gevolg van de COVID-19-crisis; Beheer van de behoeften aan persoonlijke beschermingsuitrusting en ander medisch materiaal en aan maskers voor de bevolking van het BfG; steunmaatregelen ter aanvulling van de beslissingen van 26 maart en 23 april 2020 voor de Brusselse non-profitsector die afhangt van het college van de Franse Gemeenschapscommissie.	goedgekeurd	P.2	47,53
(GRBC-RV-11.67136); (GRBC-RV-SG-AM-PS-BT- 11.67498); (GRBC-BT-20.67567)	Dotation complémentaire à la Commission communautaire flamande : Mesures compensatoires pour les secteurs bruxellois dits du « non-marchand » relevant des collèges de la Commission communautaire française et de la Commission communautaire commune, création de dotations spéciales permettant de subvenir aux besoins extraordinaire des opérateurs, en conséquence de la crise du COVID-19 ; mesures de soutien complémentaires aux décisions du 26 mars et du 23 avril 2020 pour les secteurs non-marchands bruxellois relevant du collège de la Commission communautaire française.			
(GRBC-RV-11.67136); (GRBC-RV-SG-AM-PS-BT- 11.67498); (GRBC-BT-20.67567)	Dotation complémentaire à la Commission communautaire commune : Mesures compensatoires pour les secteurs bruxellois dits du « non-marchand » relevant des collèges de la Commission communautaire flamande et de la Commission communautaire française et de la Commission communautaire commune, création de dotations spéciales permettant de subvenir aux besoins extraordinaire des opérateurs, en conséquence de la crise du COVID-19 ; Gestion des besoins en équipement de protection individuel et autre matériel médical et en masque pour la population en RBC ; mesures de soutien complémentaires aux décisions du 26 mars et du 23 avril 2020 pour les secteurs non-marchands bruxellois relevant du collège de la Commission communautaire française.			approuvé
(BHR-BC-AM-27.67552)	Steun OCTAW's (via Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie)	goedgekeurd	D.62+D.63+D. 621+D.624+D. 631	30,00
(BHR-AM-48.67826)	Aankoop beschermingsmateriaal, opvang deklossen, contractatracting	goedgekeurd	P.2	33,70
	Werkingskosten voor verwerking+controle aanvragen premies	goedgekeurd	P.2	0,58
(BHR-BT_36.69240)	Steun aan de evenementensector	goedgekeurd in eerste lezing	D.3	39,24

7. Mogelijke verbanden tussen het ontwerpbegrotingsplan en de strategie voor groei en werkgelegenheid en de landenspecifieke vastgestelde streefdoelen

Aangezien het ontwerpbegrotingsplan werd opgesteld op basis van een scenario bij ongewijzigd beleid, bevat het geen nieuwe maatregelen met betrekking tot de landenspecifieke aanbevelingen die zijn aangenomen in de context van het Europese Semester 2020. Voor zover de aanbevelingen van 2020 de uitvoering van de aanbevelingen van voorgaande jaren voortzetten, worden de hiertoe genomen maatregelen beschreven in het Belgische stabiliteitsprogramma alsook in het nationale hervormingsprogramma die beiden in april 2020 ingediend werden. Hetzelfde geldt voor de maatregelen die genomen werden in het kader van de EU2020-strategie.

7. Liens possibles entre le projet de plan budgétaire et les objectifs fixés par la stratégie de l'union pour la croissance et l'emploi dans les recommandations par pays

Le projet de plan budgétaire ayant été élaboré sur la base d'un scénario à politique inchangée, il ne contient aucune nouvelle mesure liée aux recommandations spécifiques par pays adoptées dans le cadre du semestre européen 2020. Dans la mesure où les recommandations 2020 poursuivent la mise en œuvre des recommandations des années précédentes, les mesures prises à cette fin sont décrites dans le programme de stabilité belge ainsi que dans le programme national de réforme, tous deux soumis en avril 2020. Il en va de même pour les mesures prises dans le cadre de la stratégie UE2020.

Bijlage 1: Uitgavenbenchmark**Annexe 1 : Critère des dépenses**

	2019	2020	2021	
	% bbp % PIB	% bbp % PIB	% bbp % PIB	
1. Uitgaven voor EU-programma's die volledig door inkomsten van EU-fondsen worden gedekt	0,1	0,1	0,1	1. Dépenses au titre des programmes UE totalement couvertes par recettes au titre fonds UE
2. Cyclische uitgaven voor werkloosheidsuitkeringen	-0,2	0,2	0,1	2. Dépenses liées aux prestations pour chômage conjoncturel
3. Effect van discretionaire ontvangstenmaatregelen	-0,9	-0,6	0,0	3. Effet des mesures discrétionnaires de recettes
4. Bij wet verplicht gestelde inkomstenstijgingen				4. Augmentations de recettes au titre de la loi